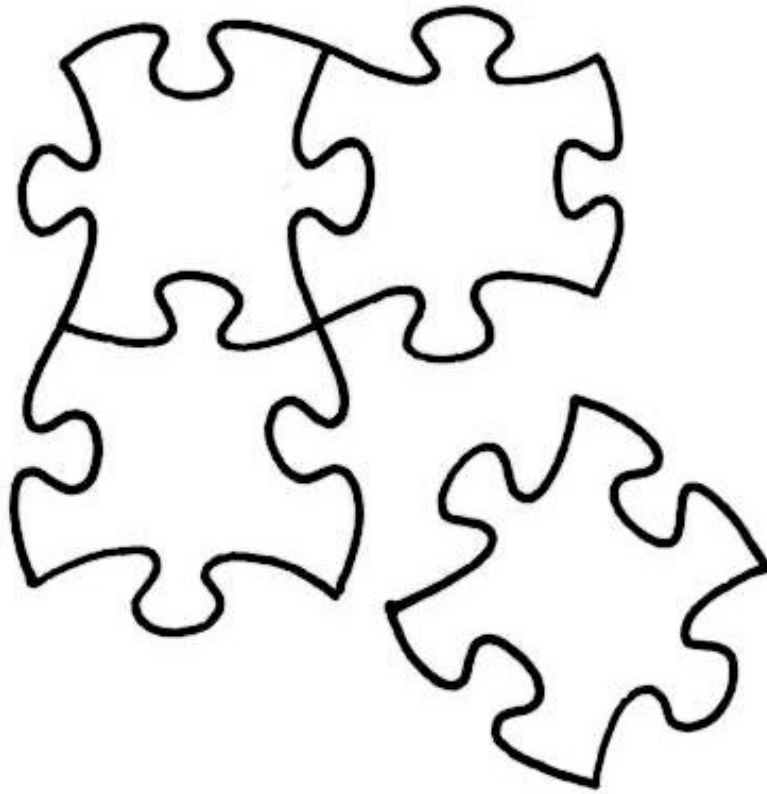

Aandachtsvelden in het sociaal domein

“Decentralisatie, integraliteit en transformatie”

Inhoudsopgave

1.	Inleiding, aanleiding en leeswijzer	pagina 3
2.	Begrippenkader	pagina 5
3.	Analyse gemeente	pagina 6
4.	Beschrijving en analyse sociaal domein	pagina 10
5.	Specifieke groepen	pagina 17
6.	Gemaakte beleidskeuzes	pagina 24
7.	Huidige dienstverlening	pagina 28
8.	Beleidsdoelstellingen	pagina 31
9.	Aanbevelingen en indicatoren	pagina 33
10.	Bijlagen	pagina 42

1

Inleiding

Dit document schetst een beeld van het sociaal domein in de gemeente Westervoort, op basis van lokaal beschikbare gegevens. Bij het verzamelen van de gegevens is gebleken dat er enkel gegevens in de gemeentelijke systemen beschikbaar zijn rond de drie grote decentralisaties uit 2015 (Participatiewet, Wet Maatschappelijke Ondersteuning, Jeugdwet). Het betreft zowel een schets van de huidige situatie, alsook een blik op de toekomst. Welke beleidskeuzes zijn er tot nog toe gemaakt, welke doelen worden hierbij nagestreefd en welke dienstverlening is hiervoor ontwikkeld? En zijn de gestelde doelen en geboden dienstverlening in lijn met de wijze waarop het sociaal domein in Westervoort zich ontwikkelt? Past het beleid bij de financieel nijpende situatie die in Westervoort is ontstaan? Het overzicht dat hierdoor wordt verkregen helpt nieuwe beleidskeuzes te maken, waarbij indicatoren worden opgesteld die de voortgang van de resultaten van de nieuwe beleidskeuzes bewaken. Het eerder vastgestelde strategisch kader dient voor dit document als onderlegger.

Aanleiding

Bij de decentralisaties in 2015 is er destijds voor het gehele sociaal domein een opdracht tot transformeren geformuleerd. Immers, wanneer gemeenten zorg indiceren voor hun inwoners gebeurt dit dichterbij de inwoners, is de gedachte. In de eerste jaren na de decentralisatie lag de focus op transitie. Sinds enige tijd is deze focus verschoven van transitie naar transformatie. Deze bestuurlijk en ambtelijk gedragen gedachte is de basis voor het schrijven van een transformatie plan.

Daarnaast heeft de rekenkamer een rapport uitgebracht over de integraliteit in het sociaal domein in Westervoort. De conclusie van het rekenkamerrapport luidt dat het beleid binnen het sociaal domein in Westervoort integraal van aard is. Echter is dit beleid vervolgens slechts in beperkte mate uitgewerkt in uitvoeringsplannen en samenwerkingsconvenanten, en nog onvoldoende SMART geformuleerd. Tevens constateert de rekenkamer dat de basisinformatie nog beter verwerkt kan worden tot beleidsinformatie die zicht biedt op de integrale uitvoering en resultaten in het sociaal domein. Deze beleidsinformatie dient (deels) te worden teruggekoppeld naar de gemeenteraad zodat zij haar kader stellende taak goed uit kan voeren. Hiervoor heeft de rekenkamer aanbevelingen gedaan.

Ten slotte is er door financiële ontwikkelingen en een toename in het volume van de ingezette zorg in met name de maatschappelijke ondersteuning en de jeugdhulp in het sociaal domein sprake van een toenemende behoefte en zelfs noodzaak om grip te krijgen op het sociaal domein. Het sociaal domein lijkt op termijn onbetaalbaar te worden waarbij de zorgplicht voor de inwoners overeind moet blijven. Wie zijn onze klanten, wat bieden wij hen en wat zijn hiervan het effect en de kosten, zijn vragen die dringend een antwoord behoeven. De aanbevelingen van het rekenkamerrapport dragen zodanig bij aan de transformatie en het verkrijgen van grip op het sociaal domein dat er besloten is de verschillende opdrachten bijeen te voegen om te komen tot het document dat nu voor ligt.

Relatie met andere documenten

Het is inmiddels bekend dat ook de gemeente Westervoort financieel in zwaar weer verkeerd. Op diverse manieren wordt geprobeerd hier grip op te krijgen en dit tijt te keren. Zo is er de voorjaarsnota waarin voorstellen worden gedaan, en heeft de Projectgroep Jeugdzorg in de hand aanbevelingen gedaan om de Jeugdhulp in de hand te houden op gebied van inhoud, proces en financiën. Daarnaast wordt er nagedacht over extra bezuinigingsmaatregelen welke zullen worden voorgelegd. Tevens is er een proces regisseur aangesteld met de opdracht om op proces niveau te kijken waar er verbeteringen kunnen worden aangebracht. En tot slot is er een gedragswetenschapper aangesteld die probeert om grip te krijgen op de verwijzingen in de

jeugdhulp. Dit document probeert aan al die initiatieven complementair te zijn. Hoewel de transformatie oorspronkelijk niet bedoeld is als bezuinigingsoperatie is er toch echt de noodzaak om de inzet van maatwerk trajecten te verminderen om zo de zorg haalbaar en betaalbaar te houden. De aanbevelingen in dit document zijn bedoeld om in de komende jaren mee aan de slag te gaan. Al naar gelang de urgentie die het onderwerp vraagt. In dat opzicht zal dit document een levend document zijn dat, op basis van nieuwe inzichten verkregen middels een PDCA-cyclus, steeds zal veranderen om input te leveren voor te ontwikkelen beleid. Rapportage over de voortgang kan dan plaatsvinden binnen de P&C cyclus en in de kwartaalrapportages.

Leeswijzer

In dit document wordt allereerst, op basis van lokaal beschikbare gegevens, een beeld geschetst van de gemeente Westervoort en specifiek het sociaal domein (hoofdstuk 3 en 4). Daarna worden, op basis van de gemaakte schetsen, aanvullende literatuur en ervaringen van de uitvoering doelgroepen gevormd, waarvoor per doelgroep risicofactoren worden onderscheiden (hoofdstuk 5). Vervolgens zal worden ingezoomd op de manier waarop tot nog toe beleidskeuzes zijn gemaakt (hoofdstuk 6). In hoofdstuk 7 wordt een overzicht gegeven van het huidige aanbod van voorzieningen, waarna dit gekoppeld wordt aan de risicofactoren en huidige staat van het sociaal domein. Hieruit volgen conclusies. Worden alle onderscheiden doelgroepen goed bediend met inachtneming van de risicofactoren? Ten slotte worden op basis van deze analyse de beleidsdoelstellingen SMART geformuleerd (met bijbehorende indicatoren, hoofdstuk 8) en worden aanbevelingen, acties en bijbehorende indicatoren geformuleerd om beter aan te sluiten bij de doelgroepen en de beleidsdoelstellingen (hoofdstuk 9).

2

Begrippenkader

Nulde lijn of algemene voorziening:

Algemene voorzieningen zijn voorzieningen die door iedereen waarvoor ze bedoeld zijn op eenvoudige wijze en zonder aanvraagprocedure of indicatie te verkrijgen zijn. Onder algemene voorzieningen verstaan we voorzieningen die de zelfredzaamheid en participatie van de burger ondersteunen. Algemene voorzieningen zijn voorliggend aan maatwerkvoorzieningen en dat betekent dat, als er een geschikte algemene voorziening voorhanden is, er geen maatwerkvoorziening wordt verstrekt.

Eerste lijn voorziening:

Eerstelijnszorg is zorg waar u zelf zonder verwijzing naartoe kunt gaan. Dit kan behandeling zijn door de huisarts, tandarts, fysiotherapeut, maatschappelijk werker of wijkverpleegkundige, maar ook ondersteuning door het lokale sociale team van de gemeente.

Tweede lijn voorziening:

In de tweede lijn werken zorgverleners die gespecialiseerd zijn. Als je zorg wilt krijgen van een specialist moet je daar zelf naar vragen, om in contact te komen met een specialist moet je eerst bij een eerste lijn zorgverlener zijn geweest, meestal is dat de huisarts, maar dat kan ook het Sociaal Loket zijn.

Multi probleem:

Van Multi-probleem is sprake als er aanspraak wordt gemaakt op meer dan 2 voorzieningen die uit de verschillende wetten binnen het sociaal domein worden verstrekt.

Kwetsbaar:

Kwetsbaar betekent hier dat er sprake is van een gebrek aan hulpbronnen in bijvoorbeeld inkomen, werk, opleiding, lichamelijk functioneren, psychisch functioneren of een beperkt netwerk. (definitie Sociaal Cultureel Planbureau)

Integraal werken:

Integraal werken betekent dat er samenhang is in de aanpak: een congruente aanpak. We kunnen daarbij twee aspecten onderscheiden:

- vanuit het perspectief van de klant/inwoner: een samenhangende aanpak die aandacht heeft voor alle leefgebieden en alle vraagstukken waar de klant mee worstelt.
- vanuit organisatorisch perspectief: professionals werken met elkaar samen en stemmen processen, werkwijze, expertise en financiën op elkaar af om tot een gezamenlijk plan voor de klant te komen.

3

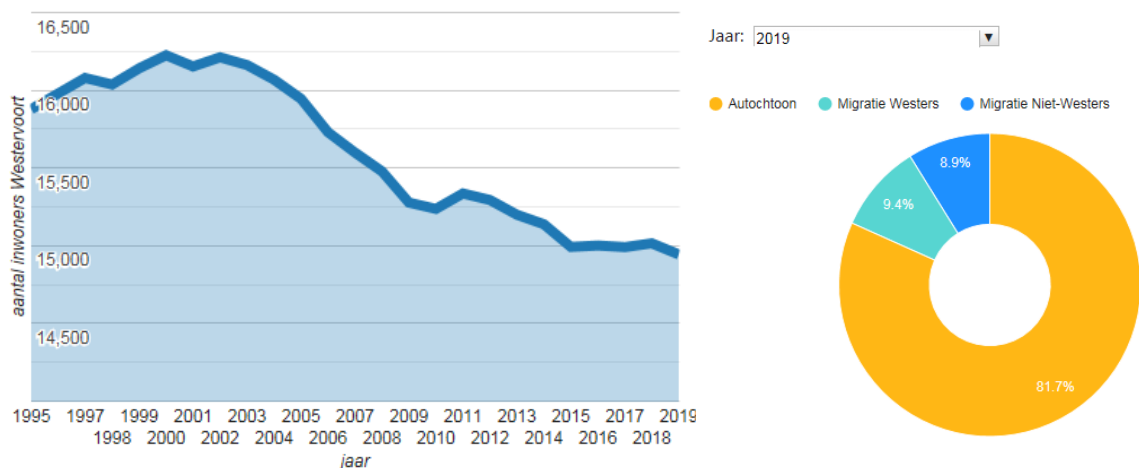
Analyse gemeente

Inwoneraantal en bevolkingsopbouw

Het inwoneraantal van Westervoort is 14.994. Het overgrote deel van de inwoners is autochtoon (82%). Van de overige groep zijn 9% van de migranten westers, en 9% van de migranten niet-westers. Het aantal inwoners in Westervoort laat vanaf 2002 een dalende lijn zien, al is het inwoneraantal de laatste jaren relatief stabiel (Bron: allecijfers.nl). Westervoort kent een relatief grote groep in de leeftijd 45-65 jaar (4.855 inwoners). De bevolkingsprognose toont dan ook aan dat in Westervoort het percentage inwoners van 65 jaar en ouder met bijna 50% zal groeien de komende 10 jaar, van 3000 naar 4400. Westervoort heeft een snellere vergrijzing dan gemiddeld in Nederland, en dit is terug te leiden naar de groeikerntaak. Daarentegen neemt het percentage in de leeftijden 0-20 en 20-65 jaar gemiddeld genomen af, waarbij Westervoort qua percentage al ruim onder vergelijkbare gemeenten zit. Dit verschil is de afgelopen jaren alleen maar gegroeid.

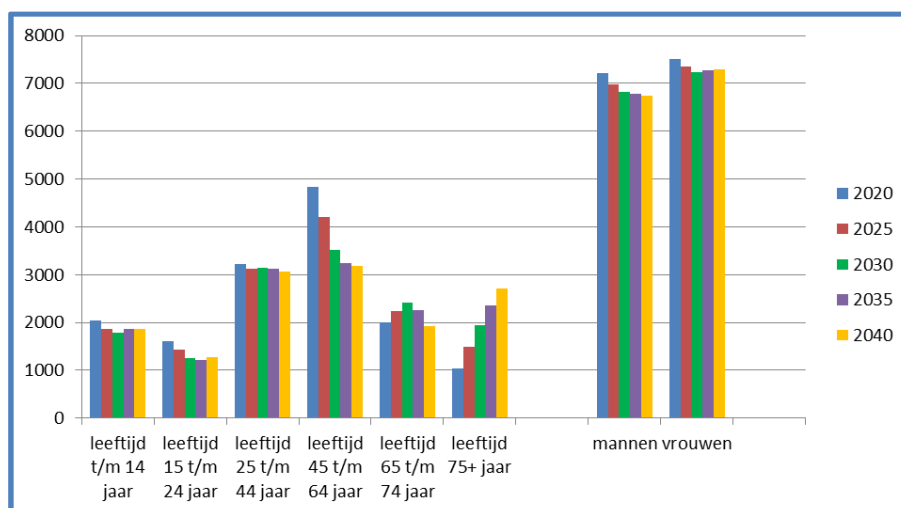
Tabel 1: Demografische gegevens Westervoort

Aantal inwoners per jaar (5% daling)

Aantal inwoners gemeente Westervoort, jaren 1995 tot en met 2019.

Grafiek 1: Bevolkingsprognose Westervoort

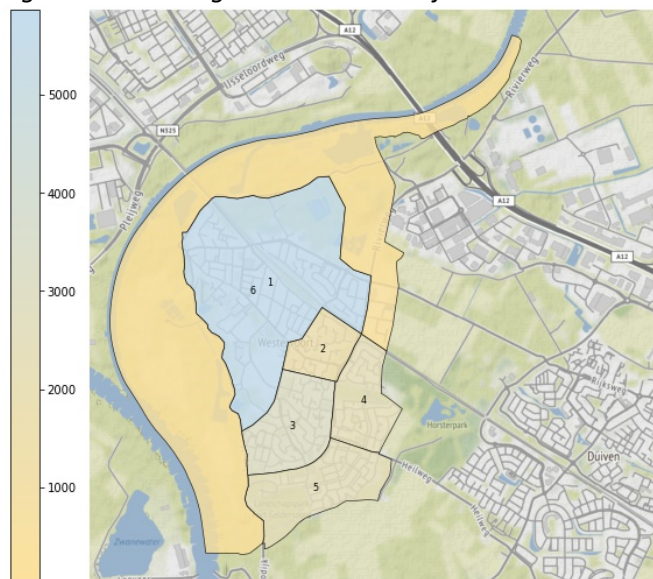

Volwassenen en ouderen

Bouwen en wonen

Westervoort heeft in totaal 6700 woningen. Het grootste deel van de woningen is ouder dan 30 jaar. Er is een kleinere koopsector en grotere sociale huurwoningsector in vergelijking tot gemeenten van gelijke grootte. De particuliere huurwoningsector is klein ten opzichte van het landelijk gemiddelde, maar vergelijkbaar met gemeenten met dezelfde grootte. De hoogste concentratie inwoners (per wijk) wonen in het centrum, waar ook de meeste koopwoningen zijn te vinden. Door de groeikerntaak (jaren 70/80) in Westervoort is er een ongelijkmatige spreiding van goedkope huurwoningen ontstaan en daardoor is bepaalde problematiek in Westervoort erg geconcentreerd per wijk.

Figuur 1: Verdeling inwoners over wijken

Kaart van de gemeente Westervoort met het aantal inwoners per buurt in 2019, AlleCijfers.nl

Bron: Allecijfers.nl

Opleidingsniveau

In Westervoort is 17% van de volwassenen laagopgeleid.

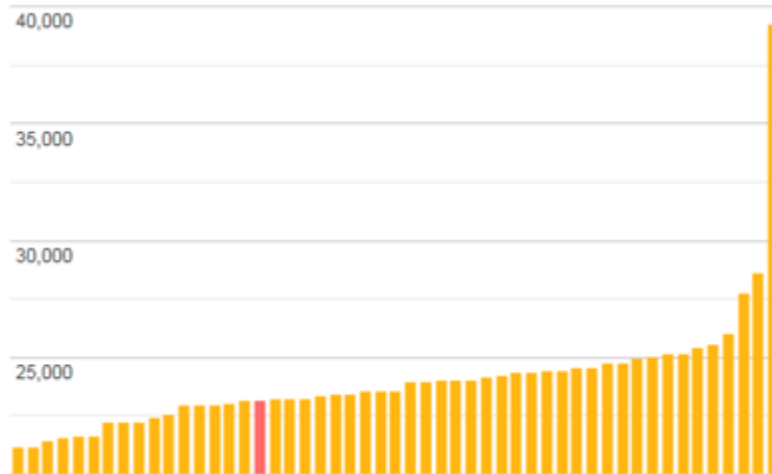
Werk en inkomen

Het aantal banen per 1000 inwoners is 2,5 keer zo laag als het landelijk gemiddelde, en 50% lager dan in gemeenten met een vergelijkbare grootte. Dit betekent dat een groot deel van de beroepsbevolking in Westervoort buiten de eigen gemeente aan het werk is. Het werkloosheidspercentage is desondanks gelijk aan het landelijk gemiddelde. Wel is het werkloosheidspercentage in Westervoort (3.9%) hoger dan in gemeenten met een vergelijkbare grootte (3.1%). Het aantal lopende re-integratietrajecten is in Westervoort twee keer zo hoog als in gemeenten met een vergelijkbare grootte (18 op 1000 inwoners tegenover 9 op 1000 inwoners).

De meeste banen die de inwoners van Westervoort bekleden zijn banen in de collectieve- en zakelijke dienstverlening. Westervoort kent veel middeninkomens en is een gemiddelde gemeente wat betreft de SES-score. Er zijn minder mensen met een hoog, en minder mensen met een laag inkomen dan gemiddeld in Nederland. Het gemiddelde inkomen per inwoner is 23.100 euro. Per inkomensontvanger is dit 28.500 (uitsplitsing per wijk mogelijk op <https://allecijfers.nl/gemeente/westervoort/>). Westervoort zit hiermee onder ongeveer twee-derde van de Gelderse gemeenten (grafiek 2). 6,4% procent van de huishoudens in Westervoort heeft een inkomen op of rond het sociaal minimum. Dat zijn 960 inwoners (bron: allecijfers.nl)

Ook het aantal personen in de bijstand per 1000 inwoners ligt lager dan het landelijk gemiddelde (38,5 op 1000), maar veel hoger dan gemeenten met een vergelijkbare grootte (19,4 op 1000). Het percentage huishoudens in de bijstand ligt in Westervoort veel hoger (5,2%) dan in gemeenten met een vergelijkbare grootte (2,8%). Wel heeft er sinds 2016 tot aan de Corona crisis een daling in het bijstandpercentage plaatsgevonden in Westervoort.

Grafiek 2: Inkomensvergelijking gemeenten in Gelderland (Westervoort in rood)

Bron: *allecijfers.nl*

Mantelzorg

15% van de inwoners in Westervoort geeft aan mantelzorger te zijn (*allecijfers.nl*). Gemiddeld is in Nederland 12% van alle volwassenen mantelzorger (Centraal Planbureau). Deze mantelzorgers spenderen gemiddeld 9,5 uur per week aan deze taken (*bronzorg.nu*). Dat zijn voor Westervoort rond de 1800 inwoners (cijfers Mikado).

Laaggeletterdheid

Westervoort kent 14% laaggeletterden, dat zijn 2.100 inwoners (bron *www.geletterdheidinzicht.nl*). Dit is bovengemiddeld.

Jeugd en jongeren

In Westervoort zijn relatief weinig kinderen/jongeren ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Het percentage jongeren neemt daarnaast af. Er zijn binnen de gemeente Westervoort relatief veel kinderen die jeugdhulp ontvangen, dit percentage is hoger dan het landelijk gemiddelde (15,3% tegenover 10,5%). In vergelijking met gemeenten met een vergelijkbare grootte is het verschil nog groter (15,3% om 9,4%). De grootste leeftijdsgroep kinderen die jeugdhulp ontvangen zijn nog jong, tussen de 4 en 12 jaar. Ook de leeftijdsgroep 12-18 jaar is relatief groot ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De huisarts is veruit de grootste verwijzer, met de gemeente op gepaste afstand (verhouding 2:1).

Enkele bekende risicofactoren waardoor kinderen sneller terechtkomen in de jeugdhulpverlening, zoals het opgroeien in een bijstandsgesin of eenoudergesin, of het hebben van een handicap zijn in Westervoort (veel) prominenter aanwezig dan in gemeenten met een vergelijkbare grootte. In Westervoort is het percentage eenoudergezinnen 9,3% tegenover 6,1% in vergelijkbare gemeenten. Landelijk is dit 7,3%. 8% van de kinderen woont in een uitkeringsgesin, tegenover 4% in vergelijkbare gemeenten. 3,4% van de kinderen in Westervoort heeft een handicap, tegenover 2,6% in vergelijkbare gemeenten.

Conclusies schets gemeente Westervoort

Westervoort is een gemeente die qua inwonertal behoort tot de groep kleinste gemeenten in Nederland. Echter kan de gemeente Westervoort hiermee niet goed vergeleken worden. Er is in de gemeente Westervoort sprake van grootstedelijke problematiek wanneer we kijken naar het percentage kinderen in de jeugdhulp, maar ook personen in de bijstand en re-integratietrajecten. Dit komt deels door de directe ligging naast Arnhem, waardoor het bijna een verlengde van de stad is, en deels door de bevolkingscompositie.

Daarnaast is Westervoort een gemeente waar zowel vergrijzing als ontgroening plaatsvindt. Westervoort is grofweg verdeeld in twee gebieden, het oude centrum en de groeikernwijken. De problematiek die speelt in deze twee gebieden verschilt enigszins van elkaar. Zo concentreert de relatief grote markt goedkope huurwoningen zich in de groeikernwijken. De woningen in Westervoort zijn veelal ouder dan 30 jaar en om die reden niet levensloopbestendig. Ook kent Westervoort relatief veel laaggeletterden. Men werkt voornamelijk buiten de eigen gemeente, wat betekent dat het werk geen goede vindplaats is voor problematiek of laaggeletterdheid, zoals in sommige andere gemeenten. Het percentage werklozen in Westervoort ligt op het landelijk gemiddelde, maar boven het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten. De jongeren in Westervoort doen relatief veel een beroep op jeugdhulp.

4

Beschrijving en analyse sociaal domein

Sociaal domein; een afbakening

Onder de term 'sociaal domein' verstaan we alle inspanningen die de gemeente verricht rond werk, participatie en zelfredzaamheid, zorg en jeugd, op basis van de WMO 2015, de Participatiewet, Jeugdwet en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. In de ruime, integrale zin van het woord vallen onder 'sociaal domein' ook alle aanverwante taken. Zoals handhaving bij leerplicht, het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten, passend onderwijs, leerlingenvervoer, de reguliere en bijzondere bijstand, schuldhulpverlening, sport en cultuur en de (jeugd)gezondheidszorg. In dit document beperken wij ons tot de grootste opgaven in het sociaal domein: maatschappelijke ondersteuning, onderwijs, jeugdhulp en participatie. Binnen deze terreinen zijn de vragen naar dienstverlening het grootst.

Volwassenen

Bouwen en Wonen

Het is bekend dat Westervoort relatief veel goedkope huurwoningen kent. Deze woningen zijn ouder dan 30 jaar. De woningbouw stichting probeert deze woningen wel te verduurzamen, maar van het levensloopbestendig maken van deze woningen is geen sprake. Er wordt hierdoor steeds vaker een beroep gedaan op de gemeente voor een WMO woonvoorziening.

De spankracht monitor¹ stelt dat Westervoort op het moment dat deze monitor uit kwam (2017) een toereikend woningaanbod voor specifieke doelgroepen had. Wel zou op termijn een tekort ontstaan aan woonvormen voor kwetsbare ouderen, welke al in 2019 tot een tekort van 58 woningen zou oplopen door de vergrijzing. Vooral voor de GGZ-doelgroep vervult Westervoort een regionale functie. Hetzelfde geldt voor woningen voor mensen met een verstandelijke beperking.

Als gekeken wordt naar de inzet van gemeentelijke voorzieningen blijkt dat er met name in de groeikernwijken veel inzet is van de gemeentelijke zorg en ondersteuning. Binnen de wijken is er sprake van concentraties van inzet van zorg en ondersteuning. Uit de notitie sociale spankracht blijkt dat er straten zijn waar meer dan 30% van de bewoners een vorm van zorg of ondersteuning van de gemeente ontvangt.

Tot slot geldt ook voor Westervoort dat, net als in de rest van Nederland, starters het zwaar hebben op de woningmarkt.

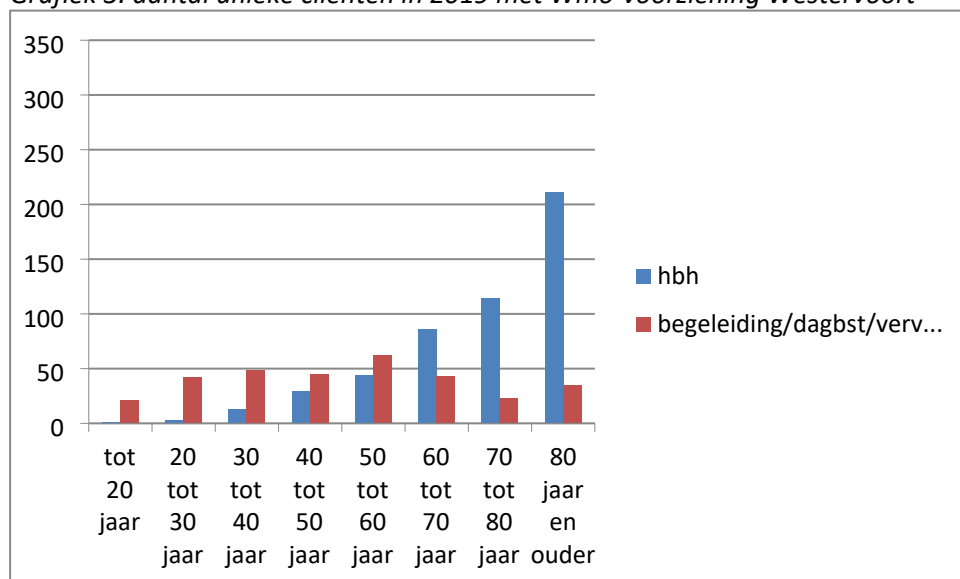
Voorzieningen

In Westervoort bestaat veruit het grootste deel van de WMO-voorzieningen uit hulp bij het huishouden (grafiek 3). Waar de overige WMO-voorzieningen, zoals begeleiding, dagbesteding en vervoer over alle leeftijdsgroepen relatief gelijk blijft, stijgt het aantal mensen met hulp in het huishouden flink naarmate inwoners ouder zijn. Met het oog op de naderende vergrijzing zal deze kostenpost de komende tien jaar fors toenemen.

Hoewel hulp bij het huishouden duur is voor de gemeente komt dit voornamelijk door de hoeveelheid mensen die dit ontvangen. De duurste cliënten blijken de cliënten die begeleiding ontvangen. De vijf duurste cliënten in de WMO kosten de gemeente Westervoort over 2019 samen ongeveer 125.000 euro.

¹ Werkdocument Sociale Spankracht Westervoort. Intern document.

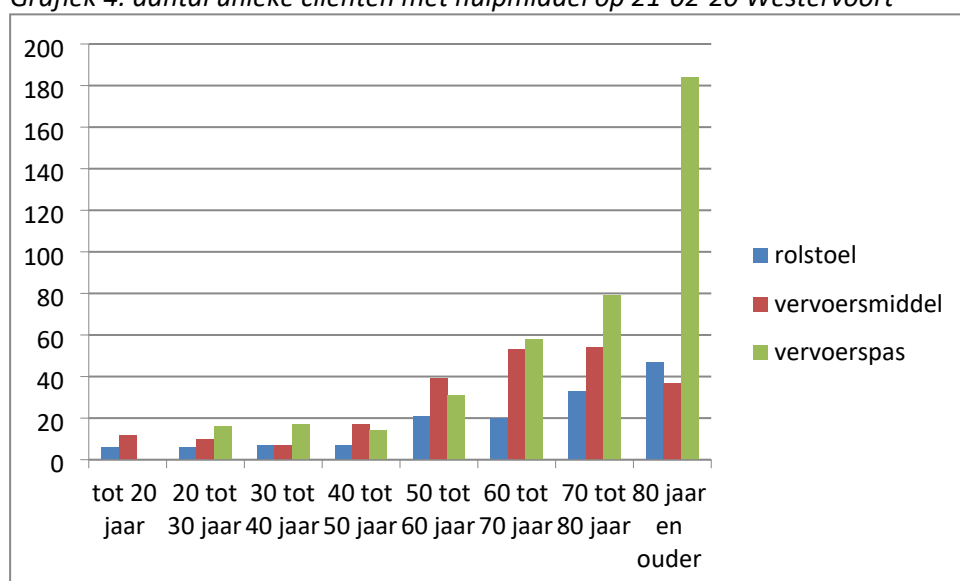
Grafiek 3: aantal unieke cliënten in 2019 met Wmo-voorziening Westervoort

Bron: Kwartaalmonitor

Naast de WMO-voorzieningen wordt er in Westervoort gebruik gemaakt van hulpmiddelen die onder de WMO vallen. Hieronder worden onder andere de rolstoelen, vervoersmiddelen als een scooter, en vervoerspassen verstaan. Het blijkt voor de gemeente lastig exact in te schatten wat de kosten voor vervoersvoorzieningen zijn over een jaar. In 2019 is er door een flinke toename in vervoersvoorzieningen een tekort ontstaan van een ton. Ook voor woonvoorzieningen is een verdubbeling zichtbaar ter vergelijking met 2018. De stijging in kosten hierbij is gemeld en bijgeraamd in de voorjaars- en najaarsnota, maar hierdoor wel opgelopen tot ruim twee ton in plaats van de initieel begrootte 135.000 euro. Grafiek 4 laat zien dat het aantal unieke cliënten dat een vervoersmiddel afneemt zijn piek bereikt bij inwoners tussen de 60 en 80 jaar. Het aantal cliënten met een vervoerspas stijgt explosief vanaf 60 jaar.

Grafiek 4: aantal unieke cliënten met hulpmiddel op 21-02-20 Westervoort

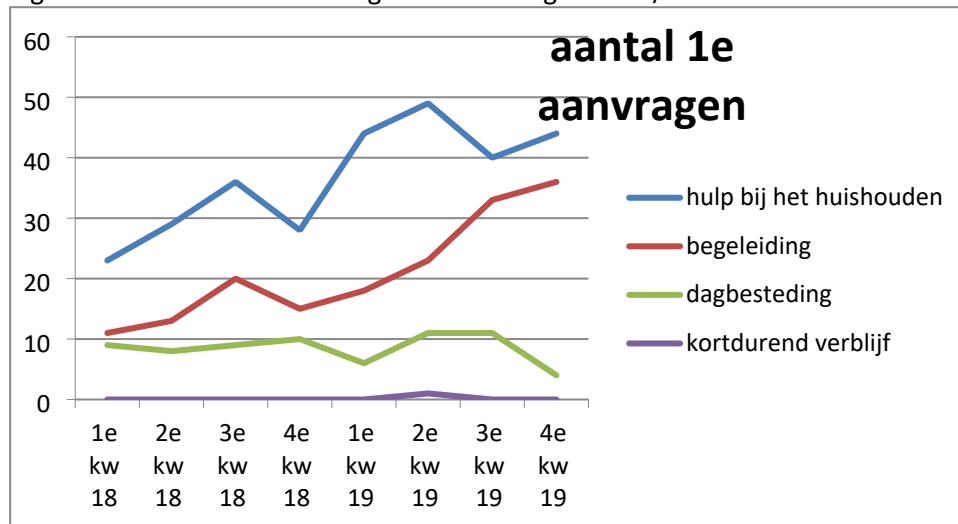

Bron: Kwartaalmonitor

Aanbieders

Voor alle voorzieningen, begeleiding en hulp in het huishouden zijn in Westervoort in totaal 90 aanbieders. Zij verzorgden over 2019 samen 1386 voorzieningen, waarvan er liefst 758 zijn afgegeven voor hulp in het huishouden. Gezien hulp bij het huishouden getuige grafiek 3 leeftijdsgebonden is, zal deze voorziening de komende jaren explosief toenemen. Ook het aantal afgegeven voorzieningen voor begeleiding ligt relatief hoog; 426. Dit is weliswaar niet erg leeftijdsgebonden (grafiek 3), maar toch is er een toename zichtbaar in het aantal eerste aanvragen van begeleiding over 2019. Er moet worden gezien of deze lijn doortrekt in 2020. De relatief dure kostenpost vervoersdiensten is in 2019 26 keer afgegeven.

Figuur 2: Aantal eerste aanvragen voorzieningen 2018/2019

Bron: Kwartaalmonitor

De tien duurste zorgaanbieders kosten de gemeente Westervoort in de prognose over 2019 samen ruim 2 miljoen euro, waarbij de twee duurste aanbieders vooral hulp in het huishouden bieden. In totaal staan er vier aanbieders in de top tien die voornamelijk hulp in het huishouden bieden, en deze vier aanbieders komen samen al tot ruim een miljoen euro aan kosten voor de gemeente.

Werk en inkomen

De 448 klanten die de RSD in 2019 voor Westervoort heeft gezien bestonden voornamelijk uit de twee subgroepen 'Klanten Zorg en Ondersteuning' (255) en 'Klanten Unit Werk' (172). De groep zorg en ondersteuning heeft betrekking op klanten waarvoor geen aanbod bestaat op de arbeidsmarkt, of waar pas op langere termijn aanbod voor komt. De groep unit werk is wel op kortere termijn beschikbaar voor de arbeidsmarkt of te activeren.

Over 2019 zijn 85 klanten uit Westervoort ingestroomd bij de RSD. Van deze 85 waren er 10 klanten die binnen 6 maanden terug instroomden nadat zij niet langer een klant van de RSD waren. De grootste groep instromers betreft de groep die direct ontslag had gekregen op hun nieuwe functie (52), maar ook de groep klanten die indirect zijn ingestroomd is relatief groot, door bijvoorbeeld een echtscheiding (23). Deze groep moet niet vergeten worden in het beleid, het gaat niet altijd om het ontslag op werk zelf, maar zeker ook over randzaken of veranderingen op andere levensdomeinen die zorgen voor instroom bij de RSD.

Het klantenbestand van de unit werk minus klanten in trede 6 (niet werk fit) bedraagt 128 klanten. Deze groep is over 2019 grotendeels opgepakt door de RSD. 86% van deze klanten is aan de slag met een actief traject. Over heel 2019 zijn er in totaal 72 klanten uitgestroomd naar betaald werk, waarvan 40 mensen inkomsten uit arbeid ontvangen. Over 2018 ligt het percentage inwoners dat

duurzaam uitstroomt op 80%. De verwachting is derhalve dat van de groep die uitstroomt een overgroot deel ook in 2019 duurzaam uitstroomt.

Stapeling van voorzieningen

In gezinnen waar sprake is van Multi-problematiek valt op dat er op het gebied van werk en inkomen, en op het gebied van jeugdhulp, vaak stapeling van voorzieningen plaatsvinden die zorgen dat er op één adres meerdere ondersteuningsvormen te vinden zijn binnen hetzelfde beleidsterrein. Wanneer er sprake is van schuldhulpverlening zit daar vaak ondersteuning vanuit de bijzondere bijstand of een participatietraject bij.

Tussen beleidsterreinen zijn er koppelingen die vaker dan gemiddeld voorkomen. Zo valt op dat er relatief vaak een stapeling is te vinden van voorzieningen op het gebied van werk en inkomen en WMO-ondersteuning.

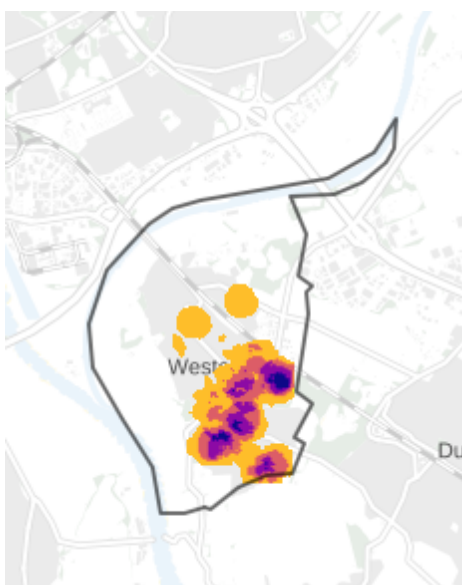
Jeugd

Jeugd, jeugdhulpverlening en onderwijsachterstanden

In Westervoort zijn er een paar factoren die kinderen extra kwetsbaar maken. Zo is het percentage eenoudergezinnen hoger dan het landelijk gemiddelde, is het percentage voortijdig schoolverlaters hoog en zijn er relatief veel kinderen met een handicap (3.4%). Tevens scoort Westervoort in verhouding tot de regio, én in verhouding tot gemeenten met een vergelijkbare grootte hoog in het percentage kinderen met risico op een onderwijsachterstand en het percentage kinderen dat opgroeit in omstandigheden die belemmerend kunnen zijn voor het gezond opgroeien. Uit figuur 3 blijkt dat de kinderen met een verhoogde kans op een onderwijsachterstand vooral in de wijken van de groeikerntaak wonen.

Positief is dat vanuit de meeste jeugdhulptrajecten volgens planning worden afgesloten. Het effect van de jeugdhulp is over 2018 beter beoordeeld dan over 2017 in de jaarlijkse cliënt ervaringsonderzoeken, al zit Westervoort met de meeste scores wel onder het landelijk gemiddelde. Tevens is het percentage voortijdig schoolverlaters in 2019 licht gedaald door een intensievere aanpak van het Regionaal Bureau Leerplicht en het RMC.

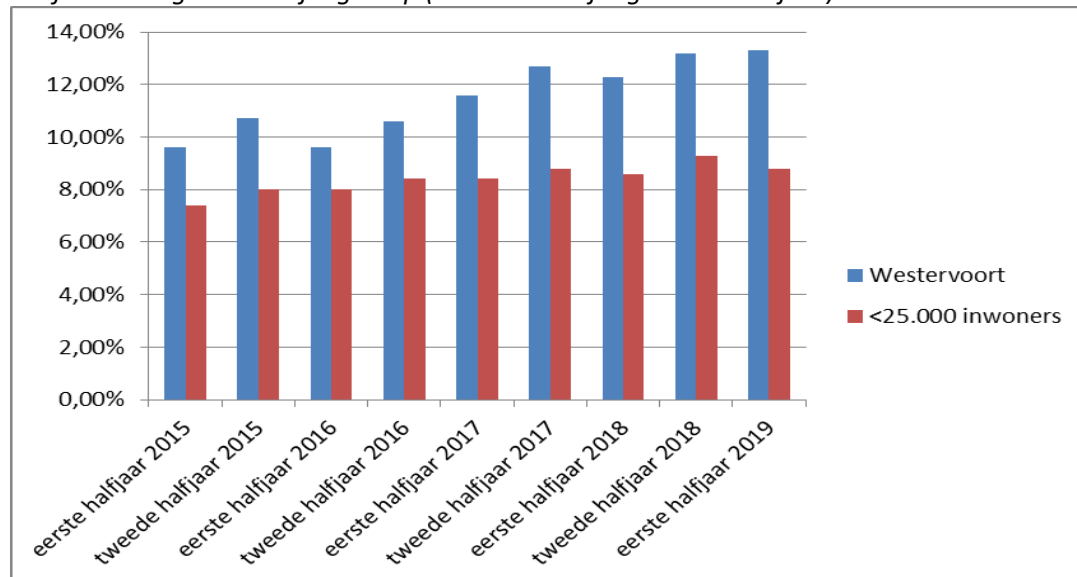
Figuur 3: Verwachte onderwijsachterstanden in Westervoort

Bron: CBS, 2019

In Westervoort waren er over 2019 in totaal 802 unieke cliënten die enige vorm van een jeugdvoorziening ontvingen. Er is hierbij sprake van een toename over de afgelopen vijf jaar. Tevens zit het verbruik in Westervoort boven gemeenten met een vergelijkbare grootte (zie grafiek 5). Verreweg de meeste van de jongeren zijn in behandeling bij de Jeugd GGZ (337) of in begeleiding/dagbesteding (345). Van deze groep komen de meeste kinderen uit de leeftijdscategorie 10 tot 16 jaar. Opvallend is ook het hoge aantal kinderen dat al bij de JGGZ loopt in de leeftijdsgroep 5 tot 10 jaar (86).

Grafiek 5: Jongeren met jeugdhulp (in % van alle jongeren tot 18 jaar)

Bron: Kwartaalmonitor

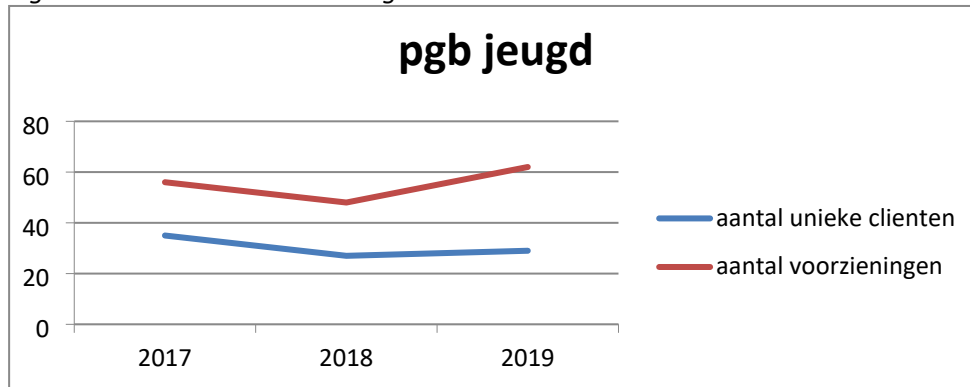
Tabel 2: Aantal unieke cliënten in 2019 met jeugdvoorziening

<u>leeftijdscategorie</u>	<u>begel/dagbst/behand</u>	<u>bescherming</u>	<u>GGZ</u>	<u>Verblijf</u>
tot 5 jaar	36	3	7	1
5 tot 10 jaar	105	14	86	11
10 tot 16 jaar	131	23	172	24
16 jaar en ouder	<u>73</u>	<u>20</u>	<u>72</u>	<u>24</u>
	345	60	337	60

In totaal zaten er in 2019 60 kinderen in verblijf, de voor de gemeente duurste vorm van Jeugdhulp. Nog eens 60 kinderen krijgen ondersteuning van Jeugdbescherming. Logischerwijs lopen deze aantallen op per leeftijdscategorie. Bij deze trajecten gaat vaak de inzet van ondersteuning of JGGZ vooraf. De vijf 'duurste' jeugdigen, waarbij het voornamelijk om verblijfsproducten gaat, kosten de gemeente Westervoort samen ruim 450.000 euro. Van de top tien 'duurste' zorgaanbieders gaat het bij zowel de nummer een en twee om zorgaanbod met verblijfsproduct.

De kosten voor PGB zijn hoger uitgevallen in 2019 dan over 2018 en 2017. Dit heeft vooral te maken met een toename in het aantal voorzieningen. Het aantal unieke cliënten is sinds 2017 gedaald en gestabiliseerd.

Figuur 4: Cliënten en voorzieningen vanuit PGB

Bron: Kwartaalmonitor

Stapelings van voorzieningen

In gezinnen waar sprake is van Multi-problematiek valt op dat er op het gebied van werk en inkomen, en op het gebied van jeugdhulp, vaak stapeling van voorzieningen plaatsvinden die zorgen dat er op één adres meerdere ondersteuningsvormen te vinden zijn binnen hetzelfde beleidskader. Wanneer er sprake is van jeugdhulp, gaat dit veelvuldig gepaard met psychiatrische inzet, of is dit gecombineerd met verblijf of ambulante hulpverlening.

Positief is dat de inzet van jeugdhulp vaak beperkt blijft tot een stapeling van jeugdhulp producten, maar niet per definitie gekoppeld raakt aan WMO-voorzieningen of participatietrajecten. Dit betekent dat de inzet van jeugdhulp geen ontwrichtend effect lijkt te hebben op andere levensdomeinen waardoor het aantal voorzieningen op één adres toeneemt.

Samenvattend

Uit de analyse komen een aantal zaken naar voren. Deze zullen hier puntsgewijs worden opgesomd.

Allereerst is er sprake van vergrijzing. Met de stijging in het absolute en procentuele aantal ouderen zal dit een belangrijk thema binnen het sociaal domein worden. Hulp in het huishouden blijkt een voorbeeld van ondersteuning die erg leeftijdsgebonden is. Hulp in het huishouden is vaak lastig te ondervangen met een lichtere vorm van ondersteuning, er bestaat nog geen alternatief. Voor andere vormen van begeleiding en ondersteuning moet duidelijk worden of het aanbod dat nu al bestaat in de nulde- en eerste lijn voldoende is om het beroep op voorzieningen in de tweede lijn te ontlasten. Dat ouder worden, naast een vermindering van het vermogen om het eigen huishouden te doen, ook leidt tot andere kwetsbaarheden bij ouderen blijkt uit de cijfers van Welzijnsstichting Mikado. Voor de groep 65+ers beantwoordt Mikado 198 hulpvragen per jaar voor informatie en advies en bedient zij 80 senioren per week voor collectieve activiteiten. Daarnaast voert Mikado activerende huisbezoeken uit. In 2018 heeft Mikado 72 trajecten voor eenzame ouderen gestart, en waren er hiervoor begin nog eens 27 nieuwe aanvragen binnen (komend via huisartsen, praktijk ondersteuner bij de huisartsen, thuiszorg, keten dementie). Door de vergrijzing zullen deze cijfers waarschijnlijk toenemen.

Ten tweede vallen twee zaken op rond de ontgroening. Ten eerste valt op dat er, ondanks de al ingezette ontgroening, geen daling zichtbaar is in de inzet van het aantal jeugdvoorzieningen. Uit de analyse blijkt juist dat er bij jeugdhulp veelal een stapeling plaatsvindt van jeugdvoorzieningen. Ten tweede zorgt de ontgroening voor een daling in het aantal mogelijke mantelzorgers. Dit wordt als indirecte risico factor later verder uitgelegd. De verwachting is dat dit zorgt voor een toename in het aantal hulpvragen in de eerste en tweede lijn.

Een derde aandachtspunt is dat GGZ-problematiek binnen het Sociaal Domein over de gehele breedte wordt benoemd als meest voorkomend. In de lokale toegang wordt geconstateerd dat GGZ-problematiek veelal onderliggend of bijkomend is aan andere problematiek. Zowel consultants die een focus hebben op jeugd als WMO of cliëntondersteuning, melden dat zij veelvuldig met psychiatrische problematiek in aanraking komen in Westervoort. In bredere zin zien we in Nederland een stijging van het aantal mensen met verward gedrag.

Overige onderwerpen waar de uitvoering veelvuldig mee in aanraking komt zijn ASS-problematiek, inwoners met niet aangeboren hersenletsel, LVB-problematiek en psychogeriatrische klachten. Pas daarna volgt een maatschappelijke kwestie als echtscheidingsproblematiek. De focus van de uitvoering ligt dus vooral op psychische en cognitieve kwesties.

Het vierde aandachtspunt betreft een deel van het klantenbestand van de RSD. Waar in de media en politiek vaak uitgegaan wordt van enkelvoudige problematiek als het verliezen van een baan, blijkt uit de analyse dat liefst een derde van de instroom bij de RSD klanten zijn die instromen vanwege problematiek op andere leefdomeinen, zoals echtscheidingsproblematiek. Hier is in het kader van integraliteit vanuit werk en inkomen de verbinding met de WMO mogelijk, om deze kwetsbare groep passend te ondersteunen.

Ten slotte blijkt uit de maatschappelijke ontwikkelingen dat er de komende jaren extra aandacht uit zal gaan naar statushouders. Met de nieuwe Wet Inburgering, die ingaat in 2021, wordt de gemeente verantwoordelijk voor de inburgering van de statushouders. Dit biedt de gemeente de kans om nauwer in contact te komen met deze groep, veelal, kwetsbare inwoners. Uitvraag naar de behoeften van deze groep kan aanbod op maat betekenen en een snelle integratie in de samenleving.

5

Specifieke doelgroepen

Voordat wordt overgegaan tot het benoemen van risicofactoren voor volwassenen en ouderen en jeugd is het belangrijk te nuanceren dat deze risicofactoren slechts inhouden dat de kans toeneemt dat een inwoner uit een doelgroep (uiteindelijk) in de ondersteuning of hulpverlening terechtkomt. Met het overgrote deel van de inwoners in Westervoort gaat het goed. Het grote merendeel van de inwoners maakt geen gebruik van ondersteuning en is gelukkig in Westervoort. Dit geldt zowel voor kinderen, jongvolwassenen, volwassenen en ouderen.

Risicofactoren volwassenen en ouderen

In onderstaande tabel zijn voor volwassenen en ouderen een groot aantal risicofactoren benoemd. Al deze factoren kunnen er toe leiden dat een inwoner moeilijker meedraait in de maatschappij, en mogelijk gebruik gaat maken van voorzieningen.

De risicofactoren zijn uitgesplitst per levensfase + context en leefdomein. De gedefinieerde levensfasen zijn volwassen met kinderen alleenstaand (1), volwassen met kinderen samenwonend (2), volwassen zonder kinderen alleenstaand (3), volwassen zonder kinderen samenwonend (4), 70 plus alleenstaand (5) en 70 plus samenwonend (6). De leefdomeinen zijn uitgesplitst in geestelijk (1), lichamelijk (2), sociaal (3), inkomen (4) en huisvesting (5). Deze leefdomeinen zijn bepaald op de kennis en caseload van consultants in Westervoort, en algemeen bekende leefdomeinen in het sociaal domein.

Volwassen met kinderen alleenstaand

Bij volwassenen met kinderen die alleenstaand zijn (eenoudergezin) spelen op psychisch/cognitief vlak enkele cognitieve zaken. Zo zijn LVB-problematiek en GGZ-problematiek risicofactoren. Verder zijn factoren als opvoedingsproblematiek, het gebruik van verdovende middelen en overbelasting zaken die hier terug komen. Indien aanwezig kan de geestelijke gesteldheid van een inwoner worden aangetast. In bredere zin kan de afwezigheid van voldoende mogelijkheden om zelf regie te voeren over het eigen leven worden beschouwd als risicofactor. Lichamelijke risico's zijn een lichamelijke beperking, zwakke gezondheid, overgewicht en chronische aandoeningen. Ook wanneer iemand beschikt over een zwak sociaal netwerk en ervaart in een sociaal isolement te zitten brengt dit risico's met zich mee. Ten slotte zijn een lage SES, werkloosheid, armoede, slechte of afwezigheid van huisvesting en gebrek aan sociale cohesie en groenvoorzieningen in de wijk risicofactoren.

Volwassen met kinderen samenwonend

Veel van de genoemde risicofactoren gelden ook voor gezinnen met twee volwassenen. Echtscheidingsproblematiek kan worden toegevoegd aan de risicofactoren die op het psychisch/cognitief gestel van invloed zijn. Uiteraard kan echtscheidingsproblematiek ook van invloed zijn op het sociaal contact, inkomen en huisvesting. De kans op een sociaal isolement is kleiner wanneer men samenwoont, vandaar wordt deze niet genoemd. Wat betreft de overige risicofactoren zijn deze hetzelfde als de risicofactoren bij volwassenen met kinderen in een eenoudergezin.

Volwassen zonder kinderen alleenstaand

Voor de volwassenen zonder kinderen en partner gelden alle eerder genoemde risicofactoren, met uitzondering van de echtscheidingsproblematiek. De kans op een sociaal isolement is echter groter, en derhalve een risicofactor.

Volwassen zonder kinderen samenwonend

Voor volwassenen zonder kinderen, maar met inwonende partner, gelden alle bovengenoemde risicofactoren inclusief de echtscheidingsproblematiek, met uitzondering van het sociaal isolement.

70 plus en alleenstaand

Wanneer inwoners eenmaal de leeftijd van 70 jaar gepasseerd zijn veranderen enkele van de grootste risicofactoren binnen de psychisch/cognitieve factor. Zo neemt de kans op een depressie, dementie, eenzaamheid en verwardheid toe. Ook de kans op het verlies van naasten groeit. Risicofactoren die blijven staan zijn middelengebruik en het beschikken over onvoldoende mogelijkheden voor het voeren van regie over het eigen leven. Ook lichamelijke risicofactoren veranderen. Op deze leeftijd komt de zelfredzaamheid in huis in het geding, wordt eten soms moeilijker, worden activiteiten buitenshuis beperkt (wat ook van invloed is op een isolement en vermindering van het sociaal netwerk). Het inkomen neemt vaak wat af, wat risico's met zich meebrengt. In huis kunnen valpartijen plaatsvinden. Ook de sociale cohesie in de wijk bepaalt deels of iemand thuis kan blijven wonen.

70 plus en samenwonend

Inwoners van 70 jaar of ouder die samenwonen hebben als voordeel dat de risico's op eenzaamheid kleiner zijn. Verder zijn de risicofactoren overeenkomstig met inwoners van 70 jaar en ouder die alleenstaand zijn.

Risicofactoren die extra aandacht verdienen

Het aantal mensen met dementie zal als gevolg van de vergrijzing in de toekomst explosief stijgen naar meer dan een half miljoen in 2040. Tot 2050 zal het aantal mensen met dementie verder oplopen naar ruim 620.000. Ook voor Westervoort zal, gezien de bevolkingsopbouw, in toenemende mate sprake zijn van deze problematiek. Een prognose voor de gemeente Westervoort geeft een stijging aan van 50% meer dementerenden, van 200 in 2020 naar 300 in 2030 (www.alzheimer.nl). Dementie is derhalve een risicofactor die aandacht verdient.

Daarnaast wordt er een groep erkent die deels overlap heeft met de groep dementerenden. Dit zijn de inwoners met zogenaamd verward gedrag. Het landelijk schakelteam geeft voor deze groep de volgende definitie; 'Het gaat om mensen die de grip op hun leven (dreigen te) verliezen, waardoor het risico aanwezig is dat zij zichzelf of anderen schade berokkenen. Mensen met vaak verschillende aandoeningen of beperkingen, veelal in combinatie met verschillende levensproblemen (schulden, dakloosheid, werkloosheid, verlies van dierbaren, gebrek aan participatie, onverzekerd zijn, illegaliteit, etc.)'. Door verschillende omstandigheden kan de situatie ontstaan dat zij eenmalig of chronisch in problemen komen, grip op hun leven verliezen en daardoor overlast veroorzaken of zelfs in het strafrechtelijk circuit belanden. De politie registreerde landelijk in 2017 83.602 meldingen waarbij een verward persoon betrokken was. In 2018 waren dat er 90.205. Het aantal verwarde personen dat zijn plek zoekt in de maatschappij loopt dus op.

Tot slot zijn er ook de kwetsbare ouderen. Als gevolg van de demografische ontwikkelingen is dit een groeiende groep mensen die een beroep zullen gaan doen op de gemeente om thuis te kunnen blijven functioneren. In de huidige bevolkingsopbouw van Westervoort valt op dat vooral de groep bewoners van 50 tot 65 jaar groter is in Westervoort. De groep 55 tot 59 jaar is het meest vertegenwoordigd. Dit komt door de groeikerntaak in de jaren 70 en 80. In deze periode zijn veel jonge gezinnen en jonge mensen in Westervoort komen wonen en deze groep bereikt nu de leeftijd 65 plus. Hierdoor neemt de komende jaren het aandeel 65 jaar en ouder toe en na 2023 zien we een verschuiving naar de 75 plussers. Deze groep stijgt van 7,1 % van de bevolking in Westervoort in 2018 naar 19,4 % in 2040. De andere leeftijdsgroepen blijven min of meer gelijk. Vergelijken we dit met de rest van Nederland dan start de vergrijzing in Westervoort eerder dan het gemiddelde van Nederland. Verwacht wordt dat Westervoort dan ook eerder geconfronteerd wordt met kwetsbare ouderen die ondersteuning nodig hebben, dan de rest van Nederland.

Indirecte risicofactor: daling in ondersteuning uit maatschappij

De groep mantelzorgers en vrijwilligers wordt steeds kleiner en daardoor steeds zwaarder belast. Inwoners tussen de 55 en 75 jaar vormen een belangrijke groep mantelzorgers en vrijwilligers. Nu zijn er nog 31 potentiële mantelzorgers/vrijwilligers per 10 ouderen. In de komende jaren zal die verhouding verschuiven en blijven er nog maar 13 over op iedere tien ouderen. Door de vergrijzing en het feit dat mensen langer zelfstandig blijven wonen zal de behoefte aan mantelzorgers en vrijwilligers de komende jaren alleen maar toenemen. Om ervoor te zorgen dat deze groep de aandacht krijgt die nodig is wordt deze groep als specifieke doelgroep benoemt.

	Psychisch/cognitief	Lichamelijk	Sociaal	Inkomen	Huisvesting
Volwassen met kinderen alleenstaand	Licht verstandelijk beperkt, NAH, laaggeletterd, GGZ problematiek, opvoedingsproblematiek, onvoldoende mogelijkheden voor het voeren van regie over het eigen leven/risico op overbelasting, Alcohol en drugs	Lichamelijke beperking, zwakke gezondheid, chronische aandoeningen, overgewicht	Zwak sociaal netwerk, onvoldoende geestelijke capaciteiten om een sociaal netwerk te onderhouden, sociaal isolement	Werkloosheid, laag inkomen, armoede, onvoldoende inkomen voor noodzakelijk onderhoud aan de woning/vervoer/sociale en culturele activiteiten, gezonde voeding, lage SES	Slechte huisvesting, gebrek aan sociale cohesie in de wijk, onvoldoende groen rondom de woning
Volwassen met kinderen samenwonend	Licht verstandelijk beperkt, laaggeletterd, GGZ problematiek, opvoedingsproblematiek, onvoldoende mogelijkheden voor het voeren van regie over het eigen leven, risico op overbelasting, echtscheidingsproblematiek, alcohol en drugs	Lichamelijke beperking, zwakke gezondheid, chronische aandoeningen, overgewicht	Zwak sociaal netwerk, onvoldoende geestelijke capaciteiten om een sociaal netwerk te onderhouden	Werkloosheid, laag inkomen, armoede, onvoldoende inkomen voor noodzakelijk onderhoud aan de woning/vervoer/sociale en culturele activiteiten, gezonde voeding, lage SES	Slechte huisvesting, gebrek aan sociale cohesie in de wijk, onvoldoende groen rondom de woning
Volwassen zonder kinderen alleenstaand	Licht verstandelijk beperkt, laaggeletterd, GGZ problematiek, risico op eenzaamheid, onvoldoende mogelijkheden voor het voeren van regie over het eigen leven, alcohol en drugs	Lichamelijke beperking, zwakke gezondheid, chronische aandoeningen, overgewicht	Zwak sociaal netwerk, onvoldoende geestelijke capaciteiten om een sociaal netwerk te onderhouden, sociaal isolement	Werkloosheid, laag inkomen, armoede, onvoldoende inkomen voor noodzakelijk onderhoud aan de woning/vervoer/sociale en culturele activiteiten, gezonde voeding, lage SES	Slechte huisvesting, gebrek aan sociale cohesie in de wijk, onvoldoende groen rondom de woning
Volwassen zonder kinderen samenwonend	Licht verstandelijk beperkt, laaggeletterd, GGZ problematiek, onvoldoende mogelijkheden voor het voeren van regie over het eigen leven, echtscheidingsproblematiek, alcohol en drugs	Lichamelijke beperking, zwakke gezondheid, chronische aandoeningen, overgewicht	Zwak sociaal netwerk, onvoldoende geestelijke capaciteiten om een sociaal netwerk te onderhouden	Werkloosheid, laag inkomen, armoede, onvoldoende inkomen voor noodzakelijk onderhoud aan de woning/vervoer/sociale en culturele activiteiten, gezonde voeding, lage SES	Slechte huisvesting, gebrek aan sociale cohesie in de wijk, onvoldoende groen rondom de woning
70 plus alleenstaand	Risico op depressie, dementie, eenzaamheid, verwardheid, verlies van naasten, onvoldoende mogelijkheden voor het voeren van regie over het eigen leven, alcohol en drugs	Zelfredzaamheid in huis komt in het geding, beperkte mogelijkheden tot activiteiten buitenshuis, verslechterde voedingstoestand	Onvoldoende geestelijke capaciteiten om een sociaal netwerk te onderhouden	Onvoldoende inkomen voor noodzakelijk onderhoud aan de woning/vervoer/sociale en culturele activiteiten/gezonde voeding	Valrisico, zelfstandig wonen, sociale cohesie in de wijk
70 plus samenwonend	Risico op depressie, dementie, verwardheid, verlies van naaste, alcohol en drugs	Zelfredzaamheid in huis komt in het geding, beperkte mogelijkheden tot activiteiten buitenshuis, verslechterde voedingstoestand	Onvoldoende geestelijke capaciteiten om een sociaal netwerk te onderhouden	Onvoldoende inkomen voor noodzakelijk onderhoud aan de woning/vervoer/sociale en culturele activiteiten/gezonde voeding	Valrisico, zelfstandig wonen, sociale cohesie in de wijk

Risicofactoren Jeugd

In onderstaande tabel zijn voor jeugdigen risicofactoren benoemd. Al deze factoren kunnen er toe leiden dat een kind moeilijker meedraait in de maatschappij, en zichzelf onvoldoende weet te ontplooiën om als volwassene zelfstandig te kunnen meedoen.

De risicofactoren zijn uitgesplitst per levensfase en context. De gedefinieerde levensfasen zijn zwangerschap (1), vroege kindertijd (2), basisschoolleeftijd (3), adolescentie (4) en jongvolwassen (5). De context is uitgesplitst in ouders/gezin (1), kind/jeugd (2), school (3) en wijk (4). Deze indeling is gebaseerd op informatie van het Nederlands Jeugdinstituut en het door de gemeente Rotterdam ontwikkelde factorenmodel (binnen het programma Rotterdam Groeit²). Het factorenmodel is opgesteld vanuit een combinatie van de ervaringen van de gemeente Rotterdam, en wetenschappelijke studies naar risicofactoren onder kinderen.

Zwangerschap

Tijdens de zwangerschap zijn er niet op alle contextuele vlakken risicofactoren te vinden. De grootste risicofactoren liggen in deze levensfase bij de ouders. Zo kan er een genetische afwijking zijn die wordt doorgegeven aan het kind, of kan er sprake zijn van middelengebruik bij de ouder(s), van een eenoudergezin, lage SES, groot kindertal, delinquentie van de ouder(s), instabiele geestelijke gesteldheid van de ouder(s), huiselijk geweld of anderszins taligheid van de ouder(s). Ook de wijk brengt eventuele risico's met zich mee. Zo is het ontbreken van stabiele huisvesting en armoede in de wijk een risicofactor. Vanuit school en het kind zelf zijn hier nog geen risicofactoren.

Vroege kindertijd

In de vroege kindertijd blijven de meeste risicofactoren vanuit de ouders relevant. Wat wordt toegevoegd aan de risicofactoren, gezien er nu actief voor het kind gezorgd moet worden, zijn de emotionele beschikbaarheid van de ouders, opvoedcompetenties en eventuele schulden- en LVB-problematiek van ouders. Ook kan het kind zelf in deze fase aanlopen tegen vroege trauma's en hechtingsproblematiek, gezondheidsproblematiek en taalontwikkeling. Voor het kind is het daarnaast van belang dat er in de wijk sprake is van een voldoende en goed aanbod van zorgvoorzieningen.

Basisschoolleeftijd

Gedurende de basisschoolleeftijd komen de eerste risicofactoren op school naar voren. Zo is de afwezigheid van een positief en stimulerend schoolklimaat een risico, evenals (on)veiligheid, de kwaliteit van de docent en de betrokkenheid van ouders en school bij het kind. Tevens kunnen op deze leeftijd stoornissen bij het kind een belemmering gaan vormen om voldoende mee te komen, schoolprestaties tegenvallen, kan er overgewicht ontstaan, en is (de eventuele afwezigheid van) het probleem-oplossend vermogen van een kind voor het eerst goed zichtbaar. In de wijk beginnen op deze leeftijd ook de afwezigheid van speelvoorzieningen, verkrijgbaarheid van softdrugs en eventuele werkloosheid risico's te vormen voor het kind. De risicofactoren vanuit de ouders blijven ongewijzigd.

Adolescentie

In de adolescentie ontwikkelt het kind zijn eigen identiteit. Hier loopt het kind een risico wanneer deze identiteitsontwikkeling stopt, of een radicale afslag neemt. Ook middelengebruik, LVB-problematiek van het kind zelf en mentale en fysieke gezondheidsklachten zijn risicofactoren. Op school komen daar pestgedrag, spijbelen en criminele vrienden bij. Op wijkniveau spelen de sociale cohesie, discriminatie en werkloosheid een steeds grotere rol, naast eerder genoemde risicofactoren. Vanuit de ouders blijven de risicofactoren hier ongewijzigd.

² Pag. 36. <https://www.rotterdam.nl/wonen-leven/jeugd/RapportBeleidskaderJeugd.pdf>

Jongvolwassenen

Dit verandert in de laatste fase; die van jongvolwassenheid. Hier hebben de risicofactoren die vanuit de ouders spelen grotendeels hun (blijvende) invloed gehad, maar kan het kind zich steeds meer loswerken van de ouderlijke situatie. Hier gaat het vooral om de keuzes die het kind zelf maakt, zoals een verkeerde studiekeuze en het hebben van criminele vrienden op school. Het kind kan kiezen zich weg te houden van participatie en burgerschap, schoolsucces of zelf in de gevangenis belanden. In de wijk worden criminaliteitscijfers in deze levensfase toegevoegd als risicofactor voor de jongere.

Al deze risicofactoren zijn dus direct of indirect van invloed op het gezond, gelukkig en veilig opgroeien van een kind. Bij de aanwezigheid van een of enkele risicofactoren valt er vaak vanuit een andere hoek voldoende te corrigeren om toch te zorgen dat het kind zonder problemen groot wordt en mee kan in de maatschappij. Maar wat gebeurt er als er meerdere risicofactoren tegelijk zijn en deze ook nog van invloed zijn op elkaar?

Risicofactoren en Multi probleemgezinnen; invloed op het kind

Een Multiprobleemgezin is een gezin met minstens één volwassene en minstens één kind van 0-18 jaar, die samenleven in een gezamenlijk huishouden waarin problemen bestaan in elk van de volgende kernprobleemgebieden:

- problemen op sociaaleconomisch gebied
- problemen op psychosociaal gebied bij de volwassene(n)
- problemen op psychosociaal gebied bij de jeugdige(n)

De problemen zijn chronisch, complex en met elkaar verweven en vaak intergenerationeel.

Er is nog maar weinig bekend over specifieke factoren voor het ontstaan en voortbestaan van Multiprobleemgezinnen. Wel weten we dat er binnen Multiprobleemgezinnen sprake is van een groot aantal onderling verweven en langdurige risicofactoren die van de ene generatie op de volgende worden overgedragen en daarmee een negatieve invloed hebben op de ontwikkeling van de kinderen in het gezin.

Als een kind te maken krijgt met minstens vier van deze risicofactoren, dan is de kans dat dit kind een probleem ontwikkelt meer dan 30 procent³. Deze relatie tussen het aantal risicofactoren en ongunstige ontwikkelingsuitkomsten is onder andere aangetoond voor psychische problemen, gedragsproblemen, intelligentieontwikkeling en delinquentie.

Beïnvloedbare factoren

Binnen de risicofactoren kun je een onderscheid maken tussen beïnvloedbare en niet-beïnvloedbare factoren. Laatste zijn factoren die vaststaan, die niet of nauwelijks te beïnvloeden zijn met behulp van een interventie. Het gaat hier bijvoorbeeld om erfelijke aanleg.

Voor een professional die werkt met Multiprobleemgezinnen of een interventie wil ontwikkelen voor deze gezinnen, zijn vooral de beïnvloedbare factoren interessant. Drie belangrijke beïnvloedbare factoren zijn het functioneren van het gezin, de opvoedvaardigheden van ouders en de motivatie voor hulp. Deze factoren zijn bij wijze van spreken de knoppen waaraan een professional kan draaien om de problemen in Multiprobleemgezinnen te verminderen en daarmee het risico op problemen bij het kind te verkleinen.

³ Bron: NJI. <https://www.nji.nl/Multiprobleemgezinnen-Probleemschets-Risicofactoren>

	Ouders/gezin	Kind/jeugd	School	Wijk
Zwangerschap	Genen, middelengebruik, eenoudergezin, groot kindertal, delinquentie, geestelijke gesteldheid, huiselijk geweld, anderstalig, lage SES			Huisvesting, armoede, werkloosheid
Vroege kindertijd	Middelengebruik, eenoudergezin, delinquentie, geestelijke gesteldheid, huiselijk geweld, LVB, armoede/schulden, emotionele beschikbaarheid, verwaarlozing, opvoedcompetenties, lage SES	Vroege trauma's en hechtingsproblematiek, mentale en fysieke gezondheid, taalontwikkeling		Huisvesting, armoede, toegang/kwaliteit zorgvoorzieningen, werkloosheid
Basisschoolleeftijd	Middelengebruik, eenoudergezin, delinquentie, geestelijke gesteldheid, huiselijk geweld, LVB, armoede/schulden, emotionele beschikbaarheid, opvoedcompetenties, lage SES	Stoornissen, overgewicht, intelligentie, schoolprestaties, probleem-oplossend vermogen	Afwezigheid positief/stimulerend schoolklimaat, veiligheid, kwaliteit docent, betrokkenheid ouders/school	Huisvesting, armoede, speelvoorzieningen, werkloosheid, verkrijgbaarheid softdrugs
Adolescentie	Middelengebruik, eenoudergezin, delinquentie, geestelijke gesteldheid, huiselijk geweld, armoede/schulden, emotionele beschikbaarheid, opvoedcompetenties, lage SES	Identiteitsontwikkeling, LVB, middelengebruik, mentale en fysieke gezondheid	Pesten, spijbelen, betrokkenheid ouders/school, criminele vrienden	Huisvesting, armoede, verkrijgbaarheid softdrugs, sociale cohesie/isolement, discriminatie, werkloosheid
Jongvolwassen		Delinquentie, sociale participatie en burgerschap, schoolsucces, werk, gezondheid	Verkeerde studiekeuze, criminele vrienden	Criminaliteit, sociale cohesie/isolement, huisvesting, armoede, werkloosheid, verkrijgbaarheid softdrugs

6

Gemaakte beleidskeuzes

Historische context lokale toegang

Bij de decentralisatie destijds is er in Westervoort gekozen voor een lokale toegang met een generalistische insteek. Alle medewerkers in het zogenaamde team Goed voor Elkaar zijn met een specialistische achtergrond, vanuit maatschappelijke partner organisaties, in dienst gekomen van de gemeente. Zo zijn een ouderenwerker, maatschappelijk werk, maar ook bijvoorbeeld welzijnswerk aan het team toegevoegd. Al deze specialistische kennis is samengebracht en vervolgens zijn de medewerkers generalistisch gaan werken waarbij gebruikt gemaakt kon worden van elkaars kennis. Dit met als doel om hulpvragen van inwoners te beantwoorden, lichte ondersteuning te bieden, regie te voeren op casussen en maatwerkvoorzieningen toe te kennen. Het Goed voor Elkaar team is zo de toegang geworden voor alle vragen van inwoners met betrekking tot het sociaal domein. Dit team is aangevuld met een Community Worker om initiatieven te ontwikkelen in het voorliggende veld wanneer daar aanleiding toe was. De inwoners van Westervoort weten het toegangsteam goed te vinden en uit onderzoek blijkt dat men overwegend tevreden is over de geleverde diensten. Het kwaliteitshandboek, de protocollen en de werkprocessen zijn op orde en ondersteunen het contact met de inwoner. Daarnaast is het team ingebed in de sociale kaart van Westervoort. Met de komst van 1Stroom is de wens ontstaan om de toegang van Duiven en de toegang van Westervoort samen te voegen tot 1 lokale toegang met een meer geüniformeerde werkwijze. Op dit moment wordt er gebouwd aan dat team, het Sociaal Loket. In grote lijnen gaat dat er als volgt uit zien:

Huidig inrichting lokale toegang: Sociaal loket

Om inwoners die vast lopen de juiste ondersteuning te bieden is er een lokale toegang tot zorg en ondersteuning ingericht. In Westervoort heet deze toegang Het Sociaal Loket.

In dit team is sprake van 3 taakgebieden:

- Multi-probleem team
- Consulents WMO en consulents Jeugd
- Levenscoaches/cliëntondersteuners.

Deze taken worden hieronder uitgesplitst.

1. Multi-probleem team

Naast de lokale toegang is een Multi-probleem team werkzaam, dat de casusregie heeft op de Multi-probleem situaties. Er is specifieke kennis aanwezig van GGZ, van de Jeugdwet, Participatiewet, van autisme en mensen met verstandelijke beperking, welzijn en maatschappelijk werk en bemoeizorg. Al naar gelang de hulpvragen kan expertise aangevuld of afgestoten worden.

Soms kan de regisseur in het begin wat meer tijd in een situatie werkzaam zijn om vertrouwen op te bouwen en een goed plan te maken. Maar op den duur voert de casusregisseur alleen de regie: hulpverlening inzetten, zorgen dat plan gevolgd wordt, Multi Disciplinaire Overleggen organiseren en hulpverlening afsluiten.

De werkwijze: “één gezin, één plan” dient als uitgangspunt.

2. Consulents met specialisatie WMO of Jeugdwet.

In het lokale team zijn consulents werkzaam met specifieke kennis van de jeugdwet of de WMO. Er is dus sprake van specialisatie Jeugdwet of WMO. De consulents hebben als primaire taak om het

gesprek te voeren met de inwoner, om de ondersteuningsvraag te bepalen en in te zetten. Zij kennen maatwerkvoorzieningen toe via de Jeugdwet of WMO en leggen waar nodig verbinding met voorliggende voorzieningen. Het gaat hierbij om enkelvoudige hulpvragen.

De consultants zijn goed op de hoogte van de ontwikkelingen op het gebied van de Jeugdwet en de WMO en weten ook welke voorliggende voorzieningen in de verschillende gemeenten beschikbaar zijn en ingezet kunnen worden.

3. Levenscoaches / cliëntondersteuners

In het lokale team is een aantal levenscoaches/cliëntondersteuners actief. Deze richten zich op inwoners (jong en oud) met autisme, licht verstandelijke beperking of volwassenen met chronisch psychiatrische diagnose.

Deze inwoners zijn vaak goed in staat zelfstandig te leven met ondersteuning van hun netwerk, maar bij sommige life-events hebben ze even korte professionele ondersteuning nodig om weer zelfstandig verder te kunnen.

De levenscoach/ cliëntondersteuner heeft de taak om de kortdurende ondersteuning te bieden op momenten dat deze inwoners en hun netwerk dit nodig hebben. Zij vormen als het ware een levenslange achterwacht en kunnen op een laagdrempelige manier, zonder indicatie, ondersteuning bieden. Als de situatie daarom vraagt kunnen zij, in overleg met de consultants jeugd of WMO, maatwerkvoorzieningen inzetten.

Werkwijze Sociaal Loket

Voor het verkennen van de ondersteuningsvraag wordt binnen het team de methode Levenskracht gebruikt. Levenskracht is een praktische en flexibele methode die een totaalbeeld van iemands leven geeft en voortdurend de balans opmaakt. Drie vragen staan daarbij centraal. Waar sta ik nu? Waar wil ik heen? En hoe kom ik daar? De professional leidt de inwoner door de drie modules met behulp van creatieve gespreksinstrumenten en een gebruiksvriendelijke ICT-omgeving. Alle gegevens worden direct opgeslagen in een database, zodat ze via laptop of tablet altijd en overal zijn in te zien.

Naast het gebruik van Levenskracht wordt er gebruik gemaakt van de denkwijze en visie die in “de Nieuwe Route” wordt beschreven. Deze denkwijze gebruikt in de basis het netwerk van de inwoner. Doel is om ook het netwerk van de inwoner te betrekken bij het verkennen van de ondersteuningsvraag, maar ook bij het vinden van oplossingen voor een ondersteuningsvraag. Steeds vaker lopen mensen vast in de huidige route naar ondersteuning in het sociaal domein. Met de beste bedoelingen worden er plannen gemaakt vóór mensen in plaats van mét de mensen die wakker liggen van de situatie. Betrokkenen ervaren hierdoor niet dat de situatie nog van hen is. Het verlies aan eigenaarschap leidt tot verbroken verbindingen, afstand, wantrouwen en bureaucratie. Dit moet en kan anders.

De Nieuwe Route zorgt voor hernieuwd eigenaarschap over de situatie en de oplossingen bij alle betrokkenen samen. Het is een kanteling in denken, organiseren en doen die leidt tot een gelijkwaardige samenwerking tussen cliënt en organisatie, inwoners en overheid, leefwereld en systeemwereld.

Wijk overstijgend team

Naast het Sociaal Loket is er een wijk overstijgend team ingericht. Hier is de backoffice in opgenomen en de schuldhulpverlening. De lijnen met het Sociaal Loket zijn hier kort en gewaarborgd. Ook het wijk overstijgend team draagt bij aan de dienstverlening aan de inwoner.

Verwijzing naar Jeugdhulp

De verwijzing naar Jeugdhulp loopt via diverse verwijzers. Het gebeurt regelmatig dat verwijzing naar Jeugdhulp buiten het blikveld van de gemeente verloopt. Huisartsen, jeugdartsen, maar ook de rechterlijke macht mogen allen naar Jeugdhulp verwijzen. Om deze keten aan elkaar te verbinden is een gedragswetenschapper ingezet die als intermediair kan dienen tussen de verschillende verwijzers en de gemeente.

Samenhang met beleid

Het team van beleidsmakers haalt informatie op uit de samenleving, bij de maatschappelijk partners, zorgaanbieders en niet in de laatste plaats bij de lokale toegang. Om beleid te kunnen ontwikkelen zijn dit de vindplaatsen. Hiermee worden directe lijnen onderhouden. Het team gebruikt hiervoor de uitgangspunten van de transformatie zoals beschreven in het strategisch kader:

1. het beleid richt zich op iedereen, wij streven naar een inclusieve samenleving;
2. meedoen op basis van wat men kan;
3. elke inwoner krijgt de zorg die nodig is;
4. dienstverlening dicht bij de inwoner/vindplaats;
5. één gezin, één plan, één regisseur;
6. financiering: integraal en resultaatgericht.

Daarnaast integreert de gemeente de volgende punten in haar werkwijze:

1. van regelingen centraal naar mensen centraal;
2. van afhankelijkheid naar zelfredzaamheid;
3. van recht op een voorziening naar eigen kracht en zoveel mogelijk eigen regie;
4. van producten en prestaties naar oplossingen en resultaten;
5. van beheersen en controleren naar samen leren en ontwikkelen;
6. van “zorgen voor” naar “zorgen dat”;
7. van praten over inwoners naar praten met inwoners.

Netwerken

Naast dat de gemeente een gesprekspartner is voor de vele verenigingen en bijvoorbeeld de huisartsen, het consultatiebureau en de wijkverpleging, participeert de gemeente ook in diverse netwerken. In deze netwerken is zij één van de deelnemers. De netwerken vormen een essentieel onderdeel van het werk in het sociaal domein. Dit vanuit de overtuiging dat er alleen samen met de maatschappelijke partners gewerkt kan worden aan een vitale samenleving. De eerder genoemde uitgangspunten en werkwijze zijn ook in deze netwerken leidend voor de inzet van de gemeente. Enkele voorbeelden:

Onderwijs-zorg overleg

Het onderwijs-zorg overleg is een tweejaarlijks overleg tussen de gemeente en het onderwijs. Dit overleg wordt georganiseerd door beleidsmedewerkers en brengt consultants van het Sociaal Loket en directieleden en Intern Begeleiders van scholen samen. Samen worden de ervaren knelpunten besproken en worden hierop acties uitgezet.

Werkgroep Passend Onderwijs PO

De werkgroep passend onderwijs is een overleg tussen de Liemerse gemeenten, de gemeente Montferland, het Samenwerkingsverband PO en een vertegenwoordiger van het voortgezet- en een vertegenwoordiger van het primair onderwijs. Een onafhankelijke partij zit voor. Tijdens deze werkgroep worden ervaren knelpunten, trends en toekomstplannen besproken. Uit de werkgroep is een uitvoeringsdocument ontstaan, waaraan alle partijen zich hebben gecommitteerd.

Werkgroep Passend Onderwijs VO

Sinds eind 2019 is het voortgezet onderwijs ondergebracht bij het Samenwerkingsverband Arnhem. Derhalve neemt de gemeente Duiven sindsdien ook deel aan deze werkgroep. De werkgroep is vergelijkbaar met de Werkgroep Passend Onderwijs PO, maar voert dit uit met meer gemeenten.

Kerngroep Taalhuis

In de kerngroep Taalhuis komen de Liemerse gemeenten samen met organisatie Kunstwerk, welzijnsstichting Mikado, een afgevaardigde van de RSD, Stichting Lezen en Schrijven en aanbieders van taaltrajecten als RijnIJssel en IVIO. Het doel van dit netwerk is het bespreken van trends op het gebied van aanbod voor en de aanpak van (digitale) laaggeletterdheid. De kerngroep heeft een uitvoeringsdocument opgesteld, waarin de doelen en wensen in de strijd tegen laaggeletterdheid terugkomen.

12 plus netwerk

Dit is een regulier overleg van partners die werkzaam zijn rondom kinderen tussen 12 en 18 jaar. Het doel is onderlinge afstemming en elkaar kennen en elkaar bijpraten over ontwikkelingen. Doordat de partners elkaar kennen wordt er sneller verbinding gelegd tussen professionals als deze elkaar nodig hebben. Het integrale werken wordt versterkt. Ook worden signalen doorgegeven waarop dan actie ondernomen wordt.

De Liemerse Ambassade

De Liemerse Ambassade behelst, naast bundeling van de krachten, de optimalisering van mogelijkheden op het gebied van economie, werk en leefbaarheid. Door actief en dynamisch de verbinding te zoeken ontstaat één partij in de Liemers waar ondernemers (werkgevers), onderwijsinstellingen en overheden terecht kunnen, samen kunnen werken en met elkaar op projectmatige basis aan de slag gaan. Door de focus te leggen op inwoners van de Liemers met een afstand tot de arbeidsmarkt, ontstaan nieuwe mogelijkheden voor onze inwoners voor uitstroom naar werk, dan wel participatie. Voor ondernemers de kans om personeel aan te trekken binnen de Liemers.

Netwerk voor lokale sluitende aanpak voor personen met verward gedrag

Om de juiste zorg te kunnen geven, is het nodig dat de netwerkpartners van elkaar weten wat zij doen en hoe ze elkaar kunnen bereiken om samen te werken. Door rondom de persoon met verward gedrag een (sociaal) netwerk te bouwen (familie, burens, hulpverleners) kunnen in een vroegtijdig stadium signalen worden opvangen en de juiste mensen/organisaties worden ingeschakeld waardoor de hulpverlening zo licht en zo kort mogelijk gehouden kan worden.

Daarnaast is er sprake van een regionale component, b.v. ambulancevervoer, keten breed meld- en adviespunt en telefonische meldkamer. Doel is om zowel regionaal als lokaal op elkaar aan te laten sluiten zodat er daadwerkelijk een sluitende aanpak ontstaat.

7

Dienstverlening

Op basis van eerder genoemde uitgangspunten is dienstverlening ontwikkeld. Dit betreft de zogenaamde algemene voorzieningen of nulde lijn, de eerste lijn voorzieningen en de maatwerkvoorzieningen in de tweede lijn. De transformatie gedachte is hierin leidend geweest; het omkeren van de zorg Pyramide en zoveel mogelijk inwoners met een behoefte aan ondersteuning de mogelijkheid geven om van een voorliggende voorziening gebruik te maken. De dienstverlening is vanuit een breed beschreven doel ontwikkeld, daarom zijn concrete meetbare resultaten nauwelijks op te leveren.

Verbinding met risicofactoren; volwassenen en ouderen

Bijlage 2 geeft een overzicht van alle dienstverlening die in Westervoort bestaat om volwassenen en ouderen te ondersteunen in hun zelfredzaamheid. Dit is een breed scala aan voorzieningen, die zowel in nulde, eerste en tweedelijns aanbod voorziet. Op basis van een koppeling met risicofactoren, zoals geformuleerd in hoofdstuk 5, is het vervolgens interessant te zien of het aanbod van voorzieningen grotendeels aansluit op deze risicofactoren. Vallen er bijvoorbeeld contextuele factoren buiten de boot in Westervoort? De volgende zaken vallen op:

- Voorliggende of algemene voorzieningen zijn opgezet voor brede doelgroepen en daardoor breed inzetbaar. Er zijn bijvoorbeeld veel mogelijkheden voor ontmoeting.
- De algemene voorzieningen zijn breed opgezet. Wat niet blijkt uit het overzicht, maar wat we wel weten uit ervaring is, dat hier door specifieke groepen lotgenoten gebruik van wordt gemaakt.
- Voor specifieke groepen ouderen, zoals lichtdementerenden en lichamelijke beperkte ouderen bestaat geen aanbod.
- Zoals gezegd er is veel aanbod in de nulde lijn. Uit het overzicht blijkt dat er nauwelijks voorzieningen zijn in de eerste lijn. De eerste lijn is die waar professionals laagdrempelig inwoners kunnen begeleiden en ondersteunen.
- Op signalen vanuit de samenleving en maatschappelijke ontwikkelingen wordt geanticipeerd door de beleidsmakers en maatschappelijke partners, het beoogde resultaat en de effecten hiervan worden niet beschreven.
- Laagdrempelige, kortdurende ondersteuning is beschikbaar vanuit het Sociaal Loket.
- Maatschappelijk werk is in Westervoort als psychosociale ondersteuning nauwelijks beschikbaar.

Verbinding met risicofactoren; jeugd

Ook voor de onderscheiden doelgroepen onder 'Jeugd' is op basis van de in hoofdstuk 6 geformuleerde uitgangspunten dienstverlening ontwikkeld. Ook hier gaat het om algemene voorzieningen of nulde lijn, de eerste lijn voorzieningen en de maatwerkvoorzieningen in de tweede lijn. Gezien jeugdhulp een andere gedecentraliseerde beleidstak is, is ook hier de transformatie gedachte leidend; het omkeren van de zorg Pyramide en zoveel mogelijk inwoners met een behoefte aan ondersteuning de mogelijkheid geven om van een voorliggende voorziening gebruik te maken. Net als bij voorzieningen voor volwassenen is er in de huidige situatie weinig te zeggen over de effecten van de jeugdhulp omdat dit niet systematisch wordt bijgehouden.

In bijlage 3 staan alle vormen van dienstverlening voor Jeugd die Westervoort biedt. Bij bestudering van het aanbod aan dienstverlening en de benoemde risicofactoren vallen hier de volgende zaken op:

- Er is ruim aanbod in de eerste lijn. Dit zorgt voor een evenwichtige verdeling van de aanwezige voorzieningen.
- Bij de doelgroep kinderen in de basisschoolleeftijd richten de meeste algemene voorzieningen (nulde lijn) zich op sport, slechts de voorleestrein en bibliotheek richten zich op cognitieve ontwikkeling. In een periode dat de cognitieve ontwikkeling van kinderen zeer belangrijk is bestaat hier dus weinig laagdrempelig aanbod voor.
- Voor de doelgroepen adolescentie en jongvolwassenen zijn er voldoende voorzieningen op het gebied van sport, al komt dit voornamelijk door de sportverenigingen. Laagdrempelig aanbod vanuit de gemeente wordt vanaf deze leeftijdsgroep minder aangeboden. Voor deze doelgroepen is er daarnaast weinig aanbod voor cognitieve ontwikkeling.
- Vanaf de leeftijdsgroep adolescenten is er weinig laagdrempelig aanbod om sociale cohesie te versterken/sociaal isolement te voorkomen.
- Er zijn geen algemene voorzieningen voor jongvolwassenen om de maatschappelijke participatie en burgerschap te vergroten.
- De veiligheid van het kind is gedurende de hele levensloop 0-18 gewaarborgd in het aanbod van voorzieningen.
- Er is gedurende de hele levensloop van het kind ruimte om korte, lichte ondersteuningsvragen te stellen (Kindercoach en Jongerencoach).
- Er is voldoende aanbod in de tweede lijn.

Verbinding met risicofactoren; doelgroep overstijgend

Wanneer we kijken naar het geheel aan aanbod voor volwassenen en jeugd, met het oog op de risicofactoren, vallen nog enkele doelgroep overstijgende zaken op:

- In het aanbod wordt nergens zichtbaar of het aanbod voor jeugd en het aanbod voor volwassenen met kinderen op elkaar is afgestemd.
- Hierop aansluitend is er geen aanbod voor jongeren die van jeugdhulp overgaan op voorzieningen uit de WMO na de 18^e verjaardag. Mogelijk zit deze aandacht wel verborgen in de maatwerkvoorzieningen.
- Het aanbod is signaal gestuurd ingericht en niet risico gestuurd. Er wordt gewerkt vanuit de gedachte dat er vraag moet zijn vanuit de samenleving, waarna aanbod wordt gecreëerd. Dit betekent dat het aanbod niet alle risicofactoren preventief dekt.

Verbinding analyse en aanbod

Naast de algemene risicofactoren is het daarnaast interessant de getrokken conclusies van de analyse van het sociaal domein in Westervoort te verbinden aan het aanbod. Met de in hoofdstuk 4 genoemde conclusies vallen de volgende zaken op.

Vergrijzing

De voorziening ‘hulp bij het huishouden’ zal de komende jaren in toenemende mate worden gevraagd door de vergrijzende bevolking in Westervoort. Hiervoor is nog geen alternatief voorhanden.

De stijging in de vraag naar begeleiding en dagbesteding valt relatief mee ten opzichte van de vraag naar huishoudelijke ondersteuning. De vraag naar begeleiding loopt in unieke aantallen zelfs weer terug vanaf 60 jaar, waar het aantal unieke cliënten met hulp in het huishouden enorm toeneemt vanaf die leeftijd. Per leeftijdscategorie is het percentage inwoners dat gebruik maakt van begeleiding en dagbesteding ongeveer gelijk. Dit betekent dat de vraag naar begeleiding en dagbesteding slechts gematigd zal toenemen. Het aanbod lijkt hiervoor voorlopig toereikend, een uitzondering als de beschreven problematiek rond toenemende dementie daargelaten. Een risicofactor is wel dat er met de vergrijzing steeds minder (potentiele) mantelzorgers zijn waardoor de druk op begeleiding en dagbesteding kan toenemen, waarna het aanbod niet toereikend zal zijn.

Ontgroening

Ook de ontgroening zorgt voor een daling in het aantal potentiële mantelzorgers in het gezin, wat gevolgen kan hebben voor hulpvragen in de eerste en tweede lijn, ook bij inwoners die jonger dan 60 jaar zijn. Positief is dat Westervoort al vanaf jonge leeftijd mantelzorgondersteuning aanbiedt.

GGZ-problematiek

Eerder concludeerden we dat GGZ-problematiek binnen het Sociaal Domein over de gehele breedte wordt benoemd als meest voorkomend. In de lokale toegang wordt geconstateerd dat GGZ-problematiek veelal onderliggend of bijkomend is aan andere problematiek. Voor deze problematiek is een breed aanbod aan voorliggende voorzieningen opgezet. Echter, uit de cijfers blijkt niet hoe effectief dit aanbod is.

Werkzoekenden met problematiek op meerdere leefdomeinen

Bij bijna de helft van de instroom bij de RSD blijkt geen sprake te zijn van enkelvoudige problematiek, maar van problematiek op meerdere leefdomeinen. Dit geldt met name voor gezinnen met kinderen en bij echtscheidingsproblematiek. De RSD probeert deze twee groepen cliënten te onderscheiden. Uit het totale aanbod blijkt vervolgens niet waar deze mensen binnen de gemeente terecht kunnen met deze stapeling van problemen. Met andere woorden: hoe sterk is de verbinding met andere beleidsvelden van het sociaal domein en op welke wijze voert de gemeente hier regie op?

Monitoring

Op basis van bovenstaande analyse en conclusies blijken er nauwelijks cijfers beschikbaar van het aantal mensen dat gebruik maakt van voorliggende voorzieningen. Hoe verhoudt zich dat tot het aantal mensen in maatwerkvoorzieningen? Is dit te monitoren? Daarnaast zijn er, op een enkele uitzondering na, geen gegevens beschikbaar over de effecten van de ingezette voorzieningen.

Statushouders

Statushouders kunnen in veel gevallen van hetzelfde aanbod gebruikmaken als de gemiddelde inwoner. Zij vormen echter feitelijk een bijzondere doelgroep, waarbij eventuele trauma's en cultuurverschillen zorgen voor een grotere kans om in de hulpverlening terecht te komen, dan de gemiddelde inwoner. Met de nieuwe Wet Inburgering, die gemeenten verantwoordelijk maakt voor de inburgering, is er nu een uitgelezen mogelijkheid deze doelgroep zo snel mogelijk te betrekken in het reguliere aanbod. Zo kan een statushouder laagdrempelig wegwijs worden gemaakt in de Nederlandse maatschappij, en wordt hulpverlening in de eerste en tweede lijn mogelijk voorkomen.

8

Beleidsdoelstellingen

Om beleidskeuzes te kunnen maken en de effecten hiervan te monitoren is het van belang om de doelstellingen helder en concreet te formuleren. Zo ontstaat een toetsingskader waaraan het beleid getoetst kan worden. Daarnaast kunnen er indicatoren aan ontleend worden. In dit hoofdstuk wordt hiervoor een aanzet gegeven.

De (gemeentelijke) overheid heeft veel taken. Voor een belangrijk deel bestaan die taken eruit om binnen het gemeentelijke domein (algemene) voorzieningen en faciliteiten te realiseren die inwoners nodig hebben om op een veilige manier hun leven te kunnen leiden. Bij de primaire activiteiten in het leven van inwoners – wonen, werken, winkelen, naar school gaan etc. – is de gemeentelijke overheid in meer of mindere mate betrokken. Meestal door het bieden van de noodzakelijke (basis)voorzieningen die hiervoor nodig zijn: huisvesting, onderwijsgebouwen, een veilige en schone openbare ruimte etc. Uitgangspunt is dat inwoners in staat zijn om hiervan vervolgens zelf, op de juiste, voor iedereen geldende manier, gebruik van te maken.

Deze algemene basisvoorzieningen zijn niet altijd, voor iedereen, voldoende. Ieder mens kan op enig moment in zijn leven aanvullende ondersteuning nodig hebben. Soms zelfs structureel. Vanwege persoonlijke omstandigheden, een beperking of bijvoorbeeld ouderdom is men, al of niet tijdelijk, niet in staat om met gebruik van de voor iedereen geldende voorzieningen en faciliteiten het dagelijks leven zelfstandig te leiden. In die gevallen biedt de gemeentelijke overheid aanvullende ondersteuning. Elke vorm van ondersteuning die onze gemeente in dat kader biedt, wordt geboden vanuit het volgende overkoepelende doel:

“De gemeente levert een bijdrage aan een vitale samenleving en een leefbare omgeving waardoor inwoners zo zelfstandig mogelijk kunnen leven.”

Vanuit deze doelstelling zijn er in het strategisch kader vier beleidslijnen beschreven, die op hun beurt weer leiden tot doelstellingen:

1. de basis is op orde, Westervoort is een inclusieve samenleving;
 - In Westervoort zijn vrij toegankelijke algemene voorzieningen die in positieve zin bijdragen aan een zo gezond en prettig mogelijk leven van de inwoners
 - In Westervoort doet iedere inwoner op zijn of haar niveau mee aan de samenleving
 - In Westervoort is sprake van sociale cohesie
2. Iedere inwoner doet mee naar vermogen, er is sprake van een zinvolle dag invulling passend bij de inwoner
 - Iedere inwoner van Westervoort zonder werk heeft via school, opleiding, een stagetraject of anderszins betekenisvolle dagbesteding.
3. Iedere inwoner is zelfredzaam naar vermogen.
 - In Westervoort worden individuele voorzieningen ingezet die aansluiten bij de hulpvraag van de individuele inwoner. Dit met als doel de zelfredzaamheid te optimaliseren.
4. Iedere inwoner wordt in staat gesteld zo lang mogelijk zelfstandig te wonen;
 - In Westervoort worden individuele voorzieningen ingezet die aansluiten bij de hulpvraag van de individuele inwoner. Dit met als doel de inwoner in staat te stellen zo lang mogelijk thuis te laten wonen.

Indicatoren

Tot op heden zijn er bij de specifieke beleidslijnen geen indicatoren benoemd. Naast de reeds bestaande indicatoren die zijn opgenomen in de bijlage, kunnen, op basis van de hierboven beschreven doelstellingen, de onderstaande indicatoren worden benoemd. Deze indicatoren kunnen een bijdrage leveren aan het monitoren van beleid in het sociaal domein:

Algemeen:

Aantal aanvragen voor zorg en ondersteuning bij het Sociaal Loket
Wachttijdst Sociaal Loket
Belangrijkste hulpvragen
Effecten van ingezette zorg

Beleidslijn 1:

In hoeverre wordt sociale cohesie ervaren
Tevredenheid welzijnsvoorzieningen
Aantal inwoners dat gebruik maakt van de nulde lijn
Belangrijkste hulpvragen bij doorverwijzen door het Sociaal Loket naar een voorliggende voorziening/nulde lijn
Belangrijkste doelstellingen bij doorverwijzen naar een voorliggende voorziening/nulde lijn
Effecten van ingezette zorg
Aantal vrijwilligers
Aantal mantelzorgers

Beleidslijn 2:

Belangrijkste hulpvragen van mensen met een vraag naar dagbesteding
Naar welke voorziening worden deze mensen doorverwezen? 0^e/1^e/2^e lijn
Effecten van ingezette zorg

Beleidslijn 3:

Belangrijkste doelstellingen bij doorverwijzen naar eerste lijn
Zijn deze doelstellingen behaald?
Belangrijkste doelstellingen bij doorverwijzen naar maatwerk
Aantal inwoners dat gebruikt maakt van de eerste lijn
Vergrootte zelfredzaamheid na WMO-voorziening
Vergrootte zelfredzaamheid na Jeugd-voorziening

Beleidslijn 4:

Aantal ingezette woonvoorzieningen voor 70 plus
Voorraad levensloopbestendige woningen in Westervoort
Inzet huishoudelijke ondersteuning voor 70 plus
Mate van ervaren zelfredzaamheid

9

Aanbevelingen en indicatoren

Inleiding

Op basis van lokaal beschikbare cijfers is in de voorgaande hoofdstukken een analyse gemaakt van de drie grote decentralisaties in het Sociaal Domein in Westervoort. In dit hoofdstuk volgen de aanbevelingen op basis van deze analyse. Het is de bedoeling met de aanbevelingen aan te sluiten op wat er al is opgezet binnen de lopende transformatie. Want Westervoort begint hierin niet op nul. De aanbevelingen dienen om de beweging die gaande is op gang te houden.

De aanbevelingen worden geclusterd op basis van de conclusies van hoofdstuk 7 (vergrijzing, ontgroening, GGZ-problematiek, klanten RSD, monitoring en statushouders). Tevens wordt als laatste een doelgroep overstijgende aanbeveling geformuleerd. Allereerst volgt echter een algemene aanbeveling.

Algemeen

Evalueer de beleidslijnen en doelstellingen

Al sinds langere tijd worden de opgestelde beleidslijnen gehanteerd om richting te geven aan de ontwikkeling van beleid. Echter, in de afgelopen periode is het sociaal domein veranderd waardoor herijking van de doelstelling en beleidslijnen zinvol lijkt. Zo lijkt in de beleidslijnen de jeugd ondervertegenwoordigd. Een mogelijkheid zou zijn om de beleidslijn; “veilig en gezond opgroeien” toe te voegen. De evaluatie van de beleidsuitgangspunten biedt de kans om ambitie, beleidskeuzes en uitvoering opnieuw tegen het licht te houden.

Wanneer het jeugdveld een eigen beleidslijn krijgt kunnen daar de volgende indicatoren aan worden gekoppeld:

- Percentage jongeren met jeugdhulp
- Aantal jongeren met jeugdhulp met verblijf
- Aantal basis GGZ jeugdhulptrajecten
- Percentage doorverwijzingen Jeugdhulptrajecten door gemeente
- Percentage doorverwijzingen jeugdhulptrajecten door huisarts
- Percentage doorverwijzingen jeugdhulptrajecten door derde verwijzers
- Gemiddelde duur jeugdhulptrajecten
- Aantal jongeren dat in voorgaand jaar al eerder jeugdhulptrajecten heeft ontvangen
- Aantal jongeren dat dit jaar voor het eerst een jeugdhulptraject heeft ontvangen

Vergrijzing

Uit de analyse blijkt sprake van een toenemende vergrijzing in Westervoort. Tevens blijkt dat dit voornamelijk op de voorziening hulp bij het huishouden van invloed is. In de voorjaarsnota/begroting 2021 is reeds opgenomen dat de indicatie voor huishoudelijke ondersteuning zal worden teruggebracht van 3,2 uur naar 2,5 uur wat het landelijk gemiddelde is. Daarnaast zijn er echter andere maatregelen nodig om de financiering toekomstbestendig te maken. Zie hiervoor het kopje “Reablement”.

Voor met name inwoners met dementie geldt dat de overgang van WMO naar WLZ nog al eens lastig is. De gemeente zal de indicatie hiervoor strikter beleid ontwikkelen zodat er geen inwoners meer gebruik kunnen maken van de WMO als de WLZ geïndiceerd is.

Beleidsindicator:

- Het aantal WMO-trajecten dat is omgebogen naar financiering via de WLZ

Tot slot is de woningvoorraad niet levensloopbestendig.

Reablement

Met het oog op de vergrijzing en de toenemende vraag om hulp bij het huishouden is het model van Reablement mogelijk interessant. Uit de Scandinavische landen kennen we deze methodiek (www.maakdebürgermeester.nl). Deze methode is er op gericht de zelfredzaamheid van de mensen te vergroten. In eerste instantie vraagt dat een hoge mate van ondersteuning door een professional waarna de inzet kan worden afgeschaald als de zelfredzaamheid van de inwoner weer vergroot is. Deze methode gaat enkel op als er een zekere mate van leerbaarheid aanwezig is.

Onderzoek de mogelijkheden dit op te zetten in Westervoort en maak hier een project van. Dit project kan in de tweede helft van 2020 starten en in ongeveer een jaar zijn afgerond. De huisartsen hebben in een eerder stadium al toegezegd mee te willen doen waardoor dit een breed gedragen project kan worden.

Beleidsindicator:

- inzet ondersteuning tijdens periode van training
- inzet ondersteuning na de training
- mate van ervaren zelfredzaamheid

Ga met ouderen en maatschappelijke partners in gesprek om mogelijkheden voor dag invulling en ontmoeting in het eigen dorp te verbreden

Het aantal ouderen, en daarmee dementerenden, neemt de komende jaren flink toe in Westervoort. Uit de analyse blijkt dat er voor beginnend dementerenden geen aanbod bestaat voor ontmoeting en dag invulling. Ontmoeting en dag invulling voor deze doelgroep heeft twee kanten. Enerzijds activering en het tegengaan van eenzaamheid en anderzijds het ontlasten van mantelzorgers en vrijwilligers die zorg dragen voor deze groep. Ontmoeting en het tegengaan van eenzaamheid zijn geen indicatie om voor de maatwerkvoorziening dagbesteding in aanmerking te komen. Hier zal dus, ook met het oog op de vergrijzing, iets voor ontwikkeld moeten worden. Zo kunnen deze ouderen langer thuisblijven en mantelzorgers en vrijwilligers over een langere periode garant staan voor het bieden van de benodigde zorg.

Beleidsindicator:

- Aantal ouderen dat gebruikt maakt van deze nieuw te ontwikkelen voorziening
- Aantal dagbestedingstrajecten binnen de eigen gemeentegrenzen
- Aantal dagbestedingstrajecten buiten de eigen gemeentegrenzen
- Gebruik van WMO vervoer voor dagbesteding

Ga met maatschappelijke partners in gesprek over levensloopbestendig maken van woningen

De meeste woningen in Westervoort zijn ouder dan 30 jaar en daardoor niet vanzelfsprekend levensloopbestendig. Met de naderende vergrijzing betekent dit op den duur dat ouderen niet meer thuis kunnen blijven wonen als de woning niet levensloopbestendig is. Ga daarom met maatschappelijke partners in gesprek over het levensloopbestendig maken van woningen. Maak hierbij tevens gebruik van de mogelijkheden die het opstellen van de nieuwe woonvisie biedt.

Beleidsindicator:

- Aantal levensloopbestendige woningen in Westervoort
- Druk op woningaanpassingen

Ontgroening

Ontwikkel specifiek beleid voor mantelzorgers en vrijwilligers

Mantelzorgers en vrijwilligers gaan op relatief korte termijn schaars worden, door zowel de vergrijzing als de ontgroening. Organiseer specifieke ondersteuning voor mantelzorgers en vrijwilligers.

Beleidsindicator:

- Aantal mantelzorgers
- Aantal vrijwilligers
- Ervaren belasting door mantelzorgers
- Ervaren belasting door vrijwilligers
- Tevredenheid van mantelzorgers met de geboden ondersteuning
- Tevredenheid van vrijwilligers met de geboden ondersteuning

GGZ-problematiek

Ontwikkel eerstelijns voorzieningen voor volwassenen

Uit de analyse blijkt dat er nauwelijks voorzieningen vanuit de gemeente zijn in de eerste lijn voor volwassenen. Zoals gezegd is Maatschappelijk Werk als psychosociale ondersteuning nauwelijks beschikbaar. Start daarom een pilot met als doel het meten van het effect van de inzet van maatschappelijk werk als laagdrempelige ondersteuning op de doorverwijzing naar bijvoorbeeld WMO begeleiding.

Beleidsindicator:

- Inzet WMO begeleiding
- Aantal aanvragen voor algemeen maatschappelijk werk
- Ervaren ondersteuning door maatschappelijk werk

Onderzoek de stapeling voorzieningen jeugd

Uit de analyse blijkt dat er relatief vaak sprake is van stapeling van voorzieningen bij jeugd. Wanneer er zware jeugdtrajecten worden ingezet zijn dit er vaak meerdere, of lopen er ook lichtere trajecten naast GGZ-trajecten. De uitkomsten van deze analyse leveren onvoldoende gegevens op om hier echt actie op te kunnen ondernemen. Vanuit de het project “Jeugdzorg in de hand” is hier reeds aandacht voor. Zo is een van de richtpunten van de Taskforce Jeugd de integrale aanpak gericht op bescherming van kinderen in complexe echtscheidingen. Sluit hier tevens aan bij de reeds ingezette acties door de procesregisseur sociaal domein en de gedragswetenschapper.

Werkzoekenden met problematiek op meerdere leefgebieden

Stem de voorzieningen jeugd en voorzieningen volwassenen met kinderen goed op elkaar af

Tevens valt uit de analyses niet op te maken in hoeverre de voorzieningen in een gezin worden afgestemd wanneer er sprake is van jeugdvoorzieningen én andere voorzieningen voor volwassenen, zoals schuldhulpverlening. Er is in de gezinscontext sprake van kruisbestuiving, waardoor problematiek op het ene leefdomein problematiek op een ander leefdomein kan veroorzaken. Ook in het geval van voorzieningen uit verschillende wetten dient de integrale aanpak in het gezin voorop te staan. Stem dit goed op elkaar af, voer hierop de regie vanuit het principe 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur en maak gebruik van de kennis en expertise van de gedragswetenschapper.

Uit het aanbod valt ten slotte moeilijk af te leiden of er vanuit beleid en uitvoering oog en begeleiding is voor de overgang van 18min naar 18plus. Gezien het feit dat de groep 18min met voorzieningen veelal kwetsbare inwoners betreft, is het goed na te gaan of er vanuit zowel beleid en uitvoering tijdens deze overstap oog is voor dit gegeven.

Monitoring

De algemene conclusie uit de analyse is dat er in Westervoort relatief weinig data bekend is met betrekking tot het Sociaal Domein. Hieronder volgen daarom aanbevelingen om de monitoring te

versterken. De uitvoering van deze aanbevelingen dient in nauw overleg met de reeds aangestelde proces regisseur te gebeuren.

Effectmetingen m.b.v. Kwaliteitskompas

Eerder in dit document is al aangegeven dat er in het sociaal domein geen sprake is van effectmeting van voorliggende voorzieningen. Juist nu, wanneer geldgebrek een hoofdrol speelt, is het meten van effecten van de inzet van deze voorzieningen van groot belang. Door, in samenwerking met Movisie, het Kwaliteitskompas te implementeren kunnen de eerste resultaten van een effectmeting binnen een half jaar zichtbaar zijn. Eerder is er door Movisie een offerte uitgebracht voor de implementatie van het Kwaliteitskompas van 10.000,-.

Overweeg de inzet van het continu cliënt ervaringsonderzoek i.p.v. jaarlijks cliënt ervaringsonderzoek (CEO)

Op dit moment voert de gemeente één keer per jaar een cliënt ervaringsonderzoek uit. Dit gebeurt achteraf. Aan inwoners wordt gevraagd hoe zij de zorg van de gemeente hebben ervaren. Echter, de antwoorden slaan terug op het voorbije jaar. Dit levert in de uitkomsten veel “vervuiling” op. Door na ieder contactmoment aan de inwoner zijn ervaringen te vragen, ontstaat een duidelijk beeld van de kwaliteit van de geleverde zorg door de gemeente. Deze vorm van onderzoek heet continu onderzoek. Kanttekening hierbij is dat de opstartkosten initieel hoger liggen dan het reguliere, jaarlijkse onderzoek. Vanwege de financiële situatie in Westervoort dient er een goede inschatting gemaakt te worden of continu onderzoek haalbaar is.

Met continu onderzoek kan direct worden gestart, en levert vanaf de start real time informatie op over de cliëntervaringen.

Ter overweging: de gemeente Westervoort zou naast het wettelijk verplichte onderzoek eenzelfde cliënt ervaringsonderzoek kunnen opzetten voor mensen die een uitkering ontvangen, het zogenoemde CEO Werk en Inkomen. Dan heeft de gemeente Westervoort voor alle drie de grote decentralisaties scherp wat het effect van de ondersteuning is.

Beleidsindicator:

Jeugd:

- Mate waarin volgens de jongere/diens ouders de jongere de hulp krijgt die past bij zijn/haar hulpvraag
- Mate waarin jongere/diens ouders ervaart/ervaren dat beslissingen over de hulp samen met hen worden genomen
- Mate waarin jongere/diens ouders ervaart/ervaren dat zij beter problemen kunnen oplossen door de hulp
- Tevredenheid jongere/diens ouders over de geboden hulp bij vragen en problemen
- Mate waarin volgens de jongere/diens ouders de geboden hulp past bij zijn/ haar hulpvraag.
- Mate waarin de jongere/diens ouders weet/weten waar hij/zij met zijn/haar hulpvraag terecht kan/ terechtkunnen.
- Effect van de hulp bij het op opgroeien
- Effect van de hulp op de zelfstandigheid
- Effect van de hulp op de zelfredzaamheid
- Effect van de hulp op het meedoen in de eigen omgeving.

WMO:

- Mate waarin de geboden ondersteuning volgens de cliënt past bij zijn/haar hulpvraag
- Mate waarin cliënt naar zijn/haar mening wist dat hij/zij gebruik kan maken van onafhankelijke cliëntondersteuning
- Mate waarin cliënt naar zijn/haar mening beter functioneert door geboden ondersteuning

- Mate waarin cliënt ervaart samen met medewerker naar oplossing te hebben gezocht
- Mate waarin volgens de cliënt de geboden ondersteuning past bij zijn/haar hulpvraag
- Mate waarin de cliënt weet waar hij/zij met zijn/haar ondersteunings-vraag terecht kan
- Waardering van cliënt voor kwaliteit van de ondersteuning
- Effect van de ingezette ondersteuning op de kwaliteit van leven
- Effect van de ingezette ondersteuning op de zelfredzaamheid

Maak gebruik van gegevens van zorgaanbieders

Door de inzet van Zorglokaal zal deze aanbeveling al worden uitgevoerd. Deze informatie zal helpen om de effectiviteit van de ingezette zorg door zorgaanbieders te meten. Zorglokaal zal medio 2020 actief gebruikt gaan worden. De eerste resultaten zullen in 2020 zichtbaar zijn.

Verkrijg inzicht in wie er gebruik maakt van welke voorliggende voorziening

Voorliggende voorzieningen zijn tot dusverre voor een zo breed mogelijk publiek en hoofdzakelijk signaal gestuurd ontwikkeld. Echter, gezien de risico factoren die omschreven zijn, zou het zinvol zijn om te inventariseren wie nu van welke voorziening gebruik maakt en of er risicogroepen tussen wal en schip vallen.

Beleidsindicator:

- Aantal inwoners dat gebruik maakt van de nulde lijn
- Belangrijkste hulpvragen bij doorverwijzen naar een voorliggende voorziening/nulde lijn
- Belangrijkste doelstellingen bij doorverwijzen naar een voorliggende voorziening/nulde lijn
- Effecten van ingezette zorg
- Effect van voorliggende voorzieningen op de inzet van maatwerk trajecten

Statushouders

Voor statushouders wordt momenteel nieuw beleid ontwikkeld, met het oog op de nieuwe Wet Inburgering die in 2021 ingaat. De aanbeveling hier is om dit zo veel mogelijk integraal beleid te ontwikkelen conform de geformuleerde uitgangspunten van de transformatie.

Doelgroep overstijgend

Wijkgericht werken/vindplaatsgericht werken

Ten slotte wordt hier een doelgroep overstijgende aanbeveling geformuleerd. Er blijken in Westervoort straten te zijn waar meer dan 30% van de bewoners een vorm van zorg of ondersteuning ontvangt van de gemeente. Richt juist voor dit soort straten wijkgericht werken in en ontwikkel vindplaats gericht werken zodat de gemeente daar is waar haar inwoners zijn.

Beleidsindicator:

- Inzicht in probleemplekken
- Effecten ingezette ondersteuning
- Mate van inzet van voorliggende voorzieningen
- Mate van inzet van maatwerkvoorzieningen, het aantal ingezette maatwerk trajecten zou minder moeten worden.

Actielijst gemeente Westervoort

Aanbeveling	Actie	Wie?	Wanneer?	Doelstelling	Indicatoren
algemeen					
<i>Evalueer de beleidslijnen</i>	Evalueer de huidige beleidslijnen	Beleidsteam sociaal domein	Start vierde kwartaal 2020	De beleidslijnen zijn passend bij het huidige sociaal domein	Zie hiervoor de tekst
Vergrijzing					
<i>Reablement</i>	Onderzoek of deze methodiek in te zetten is.	Gemeente	2020	Het is duidelijk of deze methodiek inzetbaar is in Westervoort	
	Zet Reablement in	Gemeente, inwoners, huisartsen en maatschappelijk partners	Speerpunt voorjaarsnota 2021	In Westervoort wordt gewerkt conform de uitgangspunten van de methode Reablement	- Inzet ondersteuning tijdens periode van training - Inzet ondersteuning na de training - Mate van ervaren zelfredzaamheid - Volume van inzet WMO - Begel/hbh
<i>Ontmoeting en dag invulling voor ouderen</i>	Ontwikkel mogelijkheden voor ontmoeting en dag invulling voor ouderen	Gemeente, doelgroep en maatschappelijk partners	2021	Kwetsbare ouderen kunnen in het eigen dorp terecht voor ontmoeting en dag invulling	- Aantal ouderen dat gebruikt maakt van deze nieuw te ontwikkelen voorziening - Het aantal dagbestedingstrajecten binnen de eigen gemeentegrenzen - Het aantal dagbestedingstrajecten buiten de eigen gemeentegrenzen - Het gebruik van WMO vervoer dagbesteding
<i>Levensloop bestendige woningen</i>	In de prestatie afspraken regelen dat woningstichtingen gaan helpen met het levensloopbestendig maken van de woning voorraad	Gemeente en woningstichtingen	2021 en verder	Woningen zijn levensloop bestendig waardoor de druk op het budget voor woningaanpassingen afneemt	- Aantal levensloopbestendige woningen in Westervoort - Druk op woningaanpassingen
	Inwoners bewust maken van hun eigen verantwoordelijkheid op dit onderwerp	Gemeente en inwoners	2021 en verder	Woningen zijn levensloop bestendig waardoor de druk op het budget voor woningaanpassingen afneemt	
Ontgroening					
<i>Mantelzorgers en vrijwilligers</i>	Intensiveer het beleid voor mantelzorgers en vrijwilligers	Gemeente, belangenorganisaties en maatschappelijk partners	Speerpunt voorjaarsnota 2021	Er zijn voldoende mantelzorgers en vrijwilligers. Zij	- Aantal mantelzorgers/ vrijwilligers - Ervaren belasting door mantelzorgers/vrijwilligers - Tevredenheid van mantelzorgers/vrijwilligers met de geboden

				voelen zich voldoende ondersteund	ondersteuning
GGZ					
<i>Ontwikkeling eerste lijn voorziening</i>	Haal MW uit het sociaal loket en maak er een eerste lijn voorziening van	Gemeente en werkgever van maatschappelijk werkende	2021	Het is duidelijk of MW een meerwaarde heeft als voorziening in de eerste lijn	- Inzet WMO begeleiding - Aantal aanvragen voor algemeen maatschappelijk werk - Ervaren ondersteuning door maatschappelijk werk
<i>Stapelring voorzieningen jeugd</i>	Haak aan bij het project "Jeugdzorg in de hand" en de activiteiten van de gedragswetenschapper en procesregisseur	Gemeente, zorgorganisaties, inwoners en maatschappelijk partners	2020	De gemeente heeft inzicht in en grip op de jeugdzorg	
Multi Probleem					
<i>Stem de voorzieningen jeugd en voorzieningen volwassenen met kinderen goed op elkaar af</i>	Onderzoek of genoemde voorzieningen voldoende op elkaar zijn afgestemd en of er voldoende mogelijkheden zijn om hier regie op te voeren	Gemeente	2020	De gemeente heeft mogelijkheden om regie te voeren op Multi probleem casussen. Deze worden integraal opgepakt.	
<i>18plus/18min</i>	Onderzoek of een goede overgang van 18 min naar 18 plus is gewaarborgd	Gemeente	2021	Jeugdigen die voor zorg over gaan van de Jeugdwet naar de WMO vallen niet tussen de wal en het schip	
Monitoring					
<i>Effectmeting</i>	Invoeren kwaliteitskompas	Gemeente/maatschappelijk partners/Movisie	2021	De gemeente is in staat de effecten van het ingezette beleid voor haar inwoners te meten	Zie tekst
<i>CEO</i>	Het jaarlijks CEO wordt vervangen door het doen van continue onderzoek	Gemeente en onderzoeksbureau	Start 2021	De gemeente heeft door het doen van continue onderzoek betrouwbare cijfers tot haar beschikking die inzicht geven in de kwaliteit van de geleverde diensten	Zie tekst

				in het sociaal domein	
<i>Gegevens van zorgaanbieders</i>	Zorglokaal	Gemeente, inkooporganisatie, regio en zorgaanbieders	Reeds gestart	Gemeente krijgt de beschikking over data van zorgaanbieders om het sociaal domein te monitoren	Zie tekst
<i>Inzicht in gebruik van voorliggende voorzieningen</i>	Monitor welke inwoners met welke hulpvraag van welke voorliggende voorziening gebruik maakt	Gemeente en maatschappelijk partners	2021	De gemeente is in staat de effecten van haar voorliggende voorzieningen voor haar inwoners te meten. De gemeente kan inspelen op veranderende behoeftes van haar inwoners.	- Aantal inwoners dat gebruik maakt van de nulde lijn - Belangrijkste hulpvragen bij doorverwijzen naar een voorliggende voorziening/nulde lijn - Belangrijkste doelstellingen bij doorverwijzen naar een voorliggende voorziening/nulde lijn - Effecten van ingezette zorg - Effect van voorliggende voorzieningen op de inzet van maatwerk trajecten
Statushouders					
<i>Integraal beleid</i>	Ontwikkel integraal beleid voor statushouders	Gemeente, inwoners en maatschappelijk partners	2020 en verder	Er is een integrale aanpak opgezet om de integratie van statushouders te bewerkstelligen	
Doelgroep overstijgend					
<i>Wijkgericht werken/vindplaatsgericht werken</i>	Richt juist voor straten waar veel zorg wordt geleverd wijkgericht werken in en ontwikkel vindplaats gericht werken zodat de gemeente daar is waar haar inwoners zijn.	Gemeente, inwoners en maatschappelijk partners	Reeds gestart	De gemeente kent wijkgericht en vindplaatsgericht werken zodat zij daar is waar haar inwoners zijn	- Inzicht in probleemplekken - Effecten ingezette ondersteuning - Mate van inzet van voorliggende voorzieningen - Mate van inzet van maatwerkvoorzieningen, het aantal ingezette maatwerk trajecten zou minder moeten worden.

Ten slotte

Al pratend, onderzoekend en schrijvend zijn ons, de schrijvers, een aantal zaken opgevallen die niet in dit document terecht zijn gekomen. Simpelweg omdat er op basis van de analyse geen plaats voor is gebleken. Toch willen we ze hier graag een plek geven omdat we ze te belangrijk vinden om weg te laten. Enkele opmerkingen tot slot dus:

Blijf het sport en verenigingsleven, de kunst en de cultuur ondersteunen. Ze zijn het sociale cement in de samenleving.

Investeer in preventie! Uit onderzoek blijkt dat slechts 4% van het budget in de gezondheidszorg gaat naar preventieve maatregelen.

Blijf investeren in een sterke lokale toegang. Zij zijn de mensen die de inwoners van dienst kunnen zijn door op de juiste wijze door te verwijzen naar de juiste voorzieningen.

Blijf inzetten op integrale samenwerking tussen beleid en lokale toegang.
Het sociaal domein is continue in beweging. Waarborg in de werkprocessen dat kan worden mee bewogen.

Hoewel dit document vooral de lokale analyse en het lokale aanbod in dienstverlening betreft, is de regionale samenwerking van essentieel belang binnen het sociaal domein. Koester de unieke samenwerkingsverbanden en blijf hierin investeren.

Ten tijde van het afronden van dit document zitten we middenin de Corona crisis. Juist nu blijkt hoe sterk de netwerken zijn die er bestaan in Westervoort. En juist nu blijkt hoe waardevol dit is. Blijf hierin investeren!

Wouter Witteveen
Marjolein Prent

10

Bijlagen:

Indicatoren voorjaarsnota

Voorzieningen veld volwassenen

Voorzieningen veld jeugd

Indicatoren voorjaarsnota Westervoort

Indicator	Bron
Jongeren met jeugdhulp	Waarstaatjegemeente (1e halfjaar 2019)
Jongeren met jeugdbescherming	Waarstaatjegemeente (1e halfjaar 2019)
Beëindigde jeugdhulptrajecten, voortijdig afgesloten	Waarstaatjegemeente (1e halfjaar 2019)
Demografische druk	Waarstaatjegemeente (2019)
WMO-cliënten met een maatwerkarrangement (aantal per 10.000 inwoners)	Central Station/Waarstaatjegemeente (1e halfjaar 2019)
Tevredenheid welzijnsvoorzieningen	Rapport Burgerpeiling - Het PON) 2019
Inwoners met migratieachtergrond	CBS Statline (2019)
Arbeidsparticipatie statushouders	
Statushouders met taaldiploma	
Bijstandsuitkering (aantal per 1000 inwoners)	Waarstaatjegemeente (2019)
Aantal schuldhulpverleningstrajecten	Central Station (stand 31-12-2019)
Kinderen in armoede	Waarstaatjegemeente (2018)
Eenouderhuishoudens	Waarstaatjegemeente (2019)
Achterstandsleerlingen	Waarstaatjegemeente (2012)
Jeugdwerkloosheid	Waarstaatjegemeente (2018)
aantal VVE-plaatsen	Subsidiebeschikkingen (2020)
Netto arbeidsparticipatie	Waarstaatjegemeente (2018)
Aantal uitkeringsgerechtigden met grote afstand tot arbeidsmarkt	
Duurzame uitstroom (>1 jaar) naar betaald werk	
Percentage cliënten met(activerings)traject	
Aantallen cliënten dat de stap gezet heeft naar volgende trede	
Aantal werkfitte cliënten	

Doelgroep	Voorziening	Inhoud voorziening	Nulde- eerste of tweede lijn
Volwassen met kinderen alleenstaand	Mantelzorg ondersteuning	Informatie voorziening en ondersteuning	0
	Inloop huis De Herberg	Omzien naar elkaar in een veilige omgeving/ontmoeting	0
	Connection en Kwartier maken	ondersteuning/inloop GGZ zowel individueel als collectief	0
	Dienstencentrum/Graag gedaan/WijHelpen app	vrijwilligers zijn beschikbaar voor hulp bij klusjes, boodschappen of bijvoorbeeld vervoer	0
	Financieel trefpunt	advies en ondersteuning bij problemen met administratie en financiën	0
	Taalmaatjes	vanuit de bibliotheek worden laaggeletterden ondersteund	0
	Sterk door taal/voorleestrein	individuele en collectieve begeleiding in taal en participatie	0
	Dagbesteding/sociale supermarkt	diverse initiatieven voor ontmoeting en zinvolle dag invulling	0
	Plusbus	Mogelijkheden voor vervoer uitgevoerd door vrijwilligers	0
	Sociaal raadsliden	Hulp, advies en ondersteuning bij juridische en/of financiële zaken	0
	Clientondersteuning door consulenten	Client ondersteuning om het leven op de rit te krijgen of kortdurend bij life events.	1
	Onafhankelijk cliënt ondersteuning	Cliënt ondersteuning door een onafhankelijke partij gedurende de periode dat zorg moet worden geregeld en ingeregeld	1
	Preventieve GGZ	Ontmoeting ouders met kwetsbaarheid/ Preventieve ondersteuning voor Mantelzorgers GGZ	0
	Schuldhulpverlening/vroeg er op af methode	Schuldenpreventie door de “vroeg-er-op-af-methode”. Dit betreft, in samenwerking met ketenpartners, vroeg signalering bij problemen met geld zoals betalingsachterstanden bij een verzekeraar of verhuurder.	0
	OZO verbindzorg i.s.m. hulpverleners en huisartsen	Digitale communicatie rondom cliënten en hun mantelzorgers	1
	Budgetcoaches	Coaching bij het oplossen van financiële problemen of het verkrijgen van inzicht en overzicht in financiën en administratie	1
	Gelrepas	Gelijke kansen voor kinderen en volwassenen in armoede	0
	Huiselijk geweld-veilig thuis	advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling	0
	RSD	Regionale Sociale Dienst voor uitkeringen en begeleiding naar werk	2
	Maatwerkvoorzieningen WMO	Huishoudelijke ondersteuning, Begeleiding, Dagbesteding, Beschermd Wonen, Hulpmiddelen, Woning aanpassingen, Vervoersvoorzieningen, Activerend werk	2
	Sport en verenigingsleven	De bekende sportclubs en ander verenigingsleven in Westervoort	0
	Bijzondere bijstand	Mogelijkheid om vergoeding voor bijzondere kosten te krijgen wanneer een inwoner bijstand ontvangt	2

	Bemoeizorg	Voorliggende voorziening om zorg vermijders in beeld te krijgen en te houden met als doel dat zij zorg gaan accepteren	0
Volwassen met kinderen samenwonend	Mantelzorg ondersteuning	Informatie voorziening en ondersteuning	0
	Inloop huis De Herberg	Omzien naar elkaar in een veilige omgeving/ontmoeting	0
	Connection en Kwartier maken	ondersteuning/inloop GGZ zowel individueel als collectief	0
	Dienstencentrum/Graag gedaan/WijHelpen app	vrijwilligers zijn beschikbaar voor hulp bij klusjes, boodschappen of bijvoorbeeld vervoer	0
	Financieel trefpunt	advies en ondersteuning bij problemen met administratie en financiën	0
	Taalmaatjes	vanuit de bibliotheek worden laaggeletterden ondersteund	0
	Sterk door taal/voorleestrein	individuele en collectieve begeleiding in taal en participatie	0
	Dagbesteding/sociale supermarkt	diverse initiatieven voor ontmoeting en zinvolle dag invulling	0
	Plusbus	Mogelijkheden voor vervoer uitgevoerd door vrijwilligers	0
	Sociaal raadslieden	Hulp, advies en ondersteuning bij juridische en/of financiële zaken	0
	Clientondersteuning door consulenten	Client ondersteuning om het leven op de rit te krijgen of kortdurend bij life events.	1
	Onafhankelijk cliënt ondersteuning	Cliënt ondersteuning door een onafhankelijke partij gedurende de periode dat zorg moet worden geregeld en ingeregeld	1
	Preventieve GGZ	Ontmoeting ouders met kwetsbaarheid/ Preventieve ondersteuning voor Mantelzorgers GGZ	0
	Schuldhelpverlening/vroeg er op af methode	Schuldenpreventie door de “vroeg-er-op-af-methode”. Dit betreft, in samenwerking met ketenpartners, vroeg signalering bij problemen met geld zoals betalingsachterstanden bij een verzekeraar of verhuurder.	0
	OZO verbindzorg i.s.m. hulpverleners en huisartsen	Digitale communicatie rondom cliënten en hun mantelzorgers	1
	Budgetcoaches	Coaching bij het oplossen van financiële problemen of het verkrijgen van inzicht en overzicht in financiën en administratie	1
	Gelrepas	Gelijke kansen voor kinderen en volwassenen in armoede	0
	Huiselijk geweld en veilig thuis	advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling	0
	RSD	Regionale Sociale Dienst voor uitkeringen en begeleiding naar werk	2
	Maatwerk voorzieningen WMO	Huishoudelijke ondersteuning, Begeleiding, Dagbesteding, Beschermd Wonen, Hulpmiddelen, Woning aanpassingen, Vervoersvoorzieningen, Activerend werk	2
	Sport en verenigingsleven	De bekende sportclubs en ander verenigingsleven in Westervoort	0

	Bijzondere Bijstand	Mogelijkheid om vergoeding voor bijzondere kosten te krijgen wanneer een inwoner bijstand ontvangt	2
	Bemoeizorg	Voorliggende voorziening om zorgvermijders in beeld te krijgen en te houden met als doel dat zij zorg gaan accepteren	0
Volwassen zonder kinderen alleenstaand	Mantelzorg ondersteuning	Informatie voorziening en ondersteuning	0
	Inloop huis De Herberg	Omzien naar elkaar in een veilige omgeving/ontmoeting	0
	Connection en Kwartier maken	ondersteuning/inloop GGZ zowel individueel als collectief	0
	Dienstencentrum/Graag gedaan/WijHelpen app	vrijwilligers zijn beschikbaar voor hulp bij klusjes, boodschappen of bijvoorbeeld vervoer	0
	Financieel trefpunt	advies en ondersteuning bij problemen met administratie en financiën	0
	Taalmaatjes	vanuit de bibliotheek worden laaggeletterden ondersteund	0
	Sterk door taal/voorleestrein	individuele en collectieve begeleiding in taal en participatie	0
	Dagbesteding/sociale supermarkt	diverse initiatieven voor ontmoeting en zinvolle dag invulling	0
	Plusbus	Mogelijkheden voor vervoer uitgevoerd door vrijwilligers	0
	Sociaal raadslieden	Hulp, advies en ondersteuning bij juridische en/of financiële zaken	0
	Clientondersteuning door consulenten	Client ondersteuning om het leven op de rit te krijgen of kortdurend bij life events.	1
	Onafhankelijke cliënt ondersteuning	Clïënt ondersteuning door een onafhankelijke partij gedurende de periode dat zorg moet worden geregeld en ingeregeld	1
	Preventieve GGZ	Ontmoeting ouders met kwetsbaarheid/ Preventieve ondersteuning voor Mantelzorgers GGZ	0
	Schuldhelpverlening/vroeg er op af methode	Schuldenpreventie door de “vroeg-er-op-af-methode”. Dit betreft, in samenwerking met ketenpartners, vroeg signalering bij problemen met geld zoals betalingsachterstanden bij een verzekeraar of verhuurder.	0
	OZO verbindzorg i.s.m. hulpverleners en huisartsen	Digitale communicatie rondom cliënten en hun mantelzorgers	1
	Budgetcoaches	Coaching bij het oplossen van financiële problemen of het verkrijgen van inzicht en overzicht in financiën en administratie	1
	Gelrepas	Gelijke kansen voor kinderen en volwassenen in armoede	0
	Huiselijk geweld en veilig thuis	advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling	0
	RSD	Regionale Sociale Dienst voor uitkeringen en begeleiding naar werk	2
	Maatwerk voorzieningen	Huishoudelijke ondersteuning, Begeleiding, Dagbesteding, Beschermd Wonen, Hulpmiddelen, Woning aanpassingen, Vervoersvoorzieningen,	2

	WMO	Activerend werk	0
	Sport en verenigingsleven	De bekende sportclubs en ander verenigingsleven in Westervoort	2
	Bijzondere Bijstand	Mogelijkheid om vergoeding voor bijzondere kosten te krijgen wanneer een inwoner bijstand ontvangt	0
	Bemoeizorg	Voorliggende voorziening voor zorgvermijders in beeld te krijgen en te houden zodat zij zorg gaan accepteren	0
Volwassen zonder kinderen samenwonend	Mantelzorg ondersteuning	Informatie voorziening en ondersteuning	0
	Inloop huis De Herberg	Omzien naar elkaar in een veilige omgeving/ontmoeting	0
	Connection en Kwartier maken	ondersteuning/inloop GGZ zowel individueel als collectief	0
	Dienstencentrum/Graag gedaan/WijHelpen app	vrijwilligers zijn beschikbaar voor hulp bij klusjes, boodschappen of bijvoorbeeld vervoer	0
	Financieel trefpunt	advies en ondersteuning bij problemen met administratie en financiën	0
	Taalmaatjes	vanuit de bibliotheek worden laaggeletterden ondersteund	0
	sterk door taal/voorleestrein	individuele en collectieve begeleiding in taal en participatie	0
	Dagbesteding/sociale supermarkt	diverse initiatieven voor ontmoeting en zinvolle dag invulling	0
	Plusbus	Mogelijkheden voor vervoer uitgevoerd door vrijwilligers	0
	Sociaal raadslieden	Hulp, advies en ondersteuning bij juridische en/of financiële zaken	0
	Clientondersteuning door consulenten	Client ondersteuning om het leven op de rit te krijgen of kortdurend bij life events.	1
	Onafhankelijke cliënt ondersteuning	Cliënt ondersteuning door een onafhankelijke partij gedurende de periode dat zorg moet worden geregeld en ingeregeld	1
	Preventieve GGZ	Ontmoeting ouders met kwetsbaarheid/ Preventieve ondersteuning voor Mantelzorgers GGZ	0
	Schuldhelpverlening/vroeg er op af methode	Schuldenpreventie door de “vroeg-er-op-af-methode”. Dit betreft, in samenwerking met ketenpartners, vroeg signalering bij problemen met geld zoals betalingsachterstanden bij een verzekeraar of verhuurder.	0
	OZO verbindzorg i.s.m. hulpverleners en huisartsen	Digitale communicatie rondom cliënten en hun mantelzorgers	1
	Budgetcoaches	Coaching bij het oplossen van financiële problemen of het verkrijgen van inzicht en overzicht in financiën en administratie	1
	Gelrepas	Gelijke kansen voor kinderen en volwassenen in armoede	0
	Huiselijk geweld en veilig thuis	advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling	0

	RSD	Regionale Sociale Dienst voor uitkeringen en begeleiding naar werk	2
	Maatwerk voorzieningen WMO	Huishoudelijke ondersteuning, Begeleiding, Dagbesteding, Beschermd Wonen, Hulpmiddelen, Woning aanpassingen, Vervoersvoorzieningen, Activerend werk	2
	Sport en verenigingsleven	De bekende sportclubs en ander verenigingsleven in Westervoort	0
	Bijzondere Bijstand	Mogelijkheid om vergoeding voor bijzondere kosten te krijgen wanneer een inwoner bijstand ontvangt	2
	Bemoeizorg	Voorliggende voorziening om zorgvermijders in beeld te krijgen en te houden met als doel dat zij zorg gaan accepteren	0
70 plus alleenstaand	Mantelzorg ondersteuning	Informatie voorziening en ondersteuning	0
	Activerend huisbezoek	Een kwetsbare inwoner wordt gedurende enige tijd gekoppeld aan een vrijwilliger met als doel langer zelfstandig thuis te wonen.	0
	Algemeen ouderenwerk	Bijeenkomsten ter voorkoming van eenzaamheid/telefooncirkel/wandelclub/informatie voorziening door vrijwilligers	0
	Inloop huis De Herberg	Omzien naar elkaar in een veilige omgeving/ontmoeting	0
	Connection en Kwartier maken	ondersteuning/inloop GGZ zowel individueel als collectief	0
	Dienstencentrum/Graag gedaan/WijHelpen app	vrijwilligers zijn beschikbaar voor hulp bij klusjes, boodschappen of bijvoorbeeld vervoer	0
	Financieel trefpunt	advies en ondersteuning bij problemen met administratie en financiën	0
	Taalmaatjes	vanuit de bibliotheek worden laaggeletterden ondersteund	0
	Dagbesteding/sociale supermarkt	diverse initiatieven voor ontmoeting en zinvolle dag invulling	0
	Ketenzorg dementie	hulp/ondersteuning en case management bij dementie	1
	Vereniging voor Ouderen/ouderenbonden	De vereniging in Westervoort voor ontmoeting en activiteiten voor ouderen	0
	Aanschuif tafels	initiatieven om samen te eten	0
	Plusbus	Mogelijkheden voor vervoer uitgevoerd door vrijwilligers	0
	Sociaal raadslieden	Hulp, advies en ondersteuning bij juridische en/of financiële zaken	0
	Clientondersteuning door consulenten	Client ondersteuning om het leven op de rit te krijgen of kortdurend bij life events.	1
	Onafhankelijke cliënt ondersteuning	Cliënt ondersteuning door een onafhankelijke partij gedurende de periode dat zorg moet worden geregeld en ingeregeld	1
	Schuldhelpverlening/vroeg er op af methode	Schuldenpreventie door de “vroeg-er-op-af-methode”. Dit betreft, in samenwerking met ketenpartners, vroeg signalering bij problemen met geld zoals betalingsachterstanden bij een verzekeraar of verhuurder.	0

	OZO verbindzorg i.s.m. hulpverleners en huisartsen	Digitale communicatie rondom cliënten en hun mantelzorgers	1
	Budgetcoaches	Coaching bij het oplossen van financiële problemen of het verkrijgen van inzicht en overzicht in financiën en administratie	1
70 plus samenwonend	Gelrepas	Gelijke kansen voor kinderen en volwassenen in armoede	0
	Huiselijk geweld en veilig thuis	Advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling	0
	Maatwerk voorzieningen WMO	Huishoudelijke ondersteuning, Begeleiding, Dagbesteding, Beschermd Wonen, Hulpmiddelen, Woning aanpassingen, Vervoersvoorzieningen	2
	Mantelzorg ondersteuning	Informatie voorziening en ondersteuning	0
	Sport en verenigingsleven	De bekende sportclubs en ander verenigingsleven in Westervoort	0
	Activerend huisbezoek	Een kwetsbare inwoner wordt gedurende enige tijd gekoppeld aan een vrijwilliger met als doel langer zelfstandig thuis te wonen.	0
	Valpreventie	Een cursus valpreventie voor mensen op leeftijd onder begeleiding van een fysiotherapeut	0
	Algemeen ouderenwerk	Bijeenkomsten ter voorkoming van eenzaamheid/telefooncirkel/wandelclub/informatie voorziening door vrijwilligers	0
	Inloop huis De Herberg	Omzien naar elkaar in een veilige omgeving/ontmoeting	0
	Connection en Kwartier maken	ondersteuning/inloop GGZ zowel individueel als collectief	0
	Dienstencentrum/Graag gedaan/WijHelpen app	vrijwilligers zijn beschikbaar voor hulp bij klusjes, boodschappen of bijvoorbeeld vervoer	0
	Financieel trefpunt	advies en ondersteuning bij problemen met administratie en financiën	0
	Taalmaatjes	vanuit de bibliotheek worden laaggeletterden ondersteund	0
	Dagbesteding/sociale supermarkt	diverse initiatieven voor ontmoeting en zinvolle dag invulling	0
	Ketenzorg dementie	hulp/ondersteuning en case management bij dementie	1
	Vereniging voor Ouderen/ouderenbonden	De vereniging in Westervoort voor ontmoeting en activiteiten voor ouderen	0
	Aanschuiftafel	initiatieven om samen te eten	0
	Plusbus	Mogelijkheden voor vervoer uitgevoerd door vrijwilligers	0
	Sociaal raadslieden	Hulp, advies en ondersteuning bij juridische en/of financiële zaken	0
	Clientondersteuning door consulenten	Client ondersteuning om het leven op de rit te krijgen of kortdurend bij life events.	1
	Onafhankelijke cliënt ondersteuning	Cliënt ondersteuning door een onafhankelijke partij gedurende de periode dat zorg moet worden geregeld en ingeregeld	0
	Schuldhelpverlening/vroeg er op af methode	Schuldenpreventie door de “vroeg-er-op-af-methode”. Dit betreft, in samenwerking met ketenpartners, vroeg signalering bij problemen met geld zoals betalingsachterstanden bij een verzekeraar of verhuurder.	0

	OZO verbindzorg i.s.m. hulpverleners en huisartsen	Digitale communicatie rondom cliënten en hun mantelzorgers	1
	Budgetcoaches	Coaching bij het oplossen van financiële problemen of het verkrijgen van inzicht en overzicht in financiën en administratie	0
	Gelrepas	Gelijke kansen voor kinderen en volwassenen in armoede	
	Huiselijk geweld en veilig thuis	advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling	0
	WMO maatwerk voorzieningen	Huishoudelijke ondersteuning, Begeleiding, Dagbesteding, Beschermd Wonen, Hulpmiddelen, Woning aanpassingen, Vervoersvoorzieningen	2
	Sport en verenigingsleven	De bekende sportclubs en ander verenigingsleven in Westervoort	0
	Valpreventie	Een cursus valpreventie voor ouderen onder begeleiding van een fysiotherapeut	0

Doelgroep	Voorziening	Inhoud voorziening	Nulde- eerste of tweede lijn
Zwangerschap	Verloskundige Kansrijke start	Begeleiding vóór, tijdens en na de zwangerschap Project ter ondersteuning tijdens zwangerschap, geboorte en de eerste 1000 dagen bij kwetsbare ouders.	1 1
Vroege kindertijd	Kansrijke start VVE Home-start Begeleide Omgangsregeling Regionaal aanbod JGZ Lokaal aanbod Huiselijk geweld-veilig thuis JOGG Maatwerkvoorzieningen jeugdhulp Buurtgezinnen Integrale vroeghulp	Project ter ondersteuning tijdens zwangerschap, geboorte en de eerste 1000 dagen bij kwetsbare ouders. Maatregelen die onderwijsachterstanden trachten te voorkomen dan wel verminderen bij de start van groep 3 in de basisschool Vrijwilligers ondersteunen gezin Vrijwilligers helpen scheidende ouders Contactmomenten 0-18, Spreekuren, vaccinaties, consultatiebureau Extra spreekuren, huisbezoeken, huisvesting, stevig ouderschap, prenataal huisbezoek, voorzorg Advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling Activiteiten, campagnes gericht op bestrijding overgewicht Jeugdzorg aanbieders leveren behandeling en begeleiding op maat voor het kind Kind wordt af en toe ondersteund in ander gezin Begeleiding naar juiste voorziening voor jonge kinderen met een ontwikkelingsachterstand	1 1 1 1 0 1 0 0 2 1 1
Basisschoolleeftijd	Begeleide Omgangsregeling Regionaal aanbod JGZ Lokaal aanbod Huiselijk geweld-veilig thuis JOGG Buurtgezinnen Jongerencoaches Jongerenwerk Kindercoach Doelgroepenvervoer Reiskoffer Aanbod op basisscholen Zomerschool Combinatiefunctionarissen Scouting Jeugdsportfonds Stichting Leergeld Gelre Pas Mantelzorgondersteuning Maatwerkvoorzieningen jeugdhulp Voorleestrein Jongeren Centrum CREON Bibliotheek Sport en verenigingsleven	Vrijwilligers helpen scheidende ouders Contactmomenten 0-18, Spreekuren, vaccinaties Extra spreekuren, huisbezoeken, huisvesting, stevig ouderschap, prenataal huisbezoek, voorzorg Advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling Activiteiten, campagnes gericht op bestrijding overgewicht Kind wordt af en toe ondersteund in ander gezin Individueel begeleiden van jongeren en Rots en watertraining Verbinder, aanspreekpunt, Informatie- en advies, straathoekwerk, Kindervakantieweek, chill-out, avondvierdaagse, meidencafé Op basis van signalen van Sociaal Team wordt een kind ondersteunt bij lichte ondersteuningsvragen Het vervoeren van leerlingen die niet zelfstandig kunnen reizen Project dat leerlingen traint en begeleidt naar zelfstandig reizen met het OV Judo en online veiligheid en voorlichting Halt over groepsdruk en jeugdcriminaliteit 3 weken (9 ochtenden) educatieve activiteiten gericht op taal Sport- en cultuuractiviteiten, gymonderwijs PO Aanbieden van scoutingactiviteiten voor haar leden Kinderen met minima inkomen laten deelnemen aan sport Kinderen met minima inkomen laten deelnemen aan sport Inwoners met minima inkomen laten deelnemen aan sport en/of maatschappelijke activiteiten Ondersteuning voor kinderen die mantelzorger zijn Jeugdzorg aanbieders leveren behandeling en begeleiding op maat voor het kind Met de voorleestrein bezoeken vrijwilligers gezinnen thuis waar kinderen een taalachterstand hebben of dreigen te ontwikkelen Aanbod voorzieningen op diverse leefgebieden van jongeren (onderwijs, arbeid, sport, cultuur (muziek), gezondheid, vrije tijd etc.) De bibliotheek in Westervoort waar boeken kunnen worden geleend De bekende sportclubs en ander verenigingsleven in Westervoort	1 0 1 0 0 1 1 0 1 2 1 0 0 0 0 0 0 0 2 0 0 0 0 0
Adolescentie	Begeleide Omgangsregeling Regionaal aanbod JGZ Lokaal aanbod Huiselijk geweld-veilig thuis Buurtgezinnen Jongerencoaches Jongerenwerk Doelgroepenvervoer Reiskoffer Mantelzorgondersteuning Aanbod op Candea College AMW op het Candea college Maatwerkvoorzieningen jeugdhulp	Vrijwilligers helpen scheidende ouders Contactmomenten 0-18, Spreekuren, vaccinaties Extra spreekuren, huisbezoeken, huisvesting, stevig ouderschap, prenataal huisbezoek, voorzorg Advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling Kind wordt af en toe ondersteund in ander gezin Individueel begeleiden van jongeren en Rots en watertraining Verbinder, aanspreekpunt, Informatie- en advies, straathoekwerk, Kindervakantieweek, chill-out, avondvierdaagse, meidencafé Het vervoeren van leerlingen die niet zelfstandig kunnen reizen Project dat leerlingen traint en begeleidt naar zelfstandig reizen met het OV Ondersteuning voor kinderen die mantelzorger zijn Voorlichting Halt over groepsdruk, sexting, online veiligheid, voorlichting weerbaarheid, media, alcohol en drugs. Vindplaatsgericht werken AMW Jeugdzorg aanbieders leveren behandeling en begeleiding op maat voor het kind	1 0 1 0 1 1 0 2 1 0 0 0 0 2

	Uniek sporten	Aanbod om inwoners met een beperking toch te kunnen laten sporten	1
	Jongerencentrum CREON	Aanbod voorzieningen op diverse leefgebieden van jongeren (onderwijs, arbeid, sport, cultuur (muziek), gezondheid, vrije tijd etc.)	0
	Bibliotheek	De bibliotheek in Westervoort waar boeken kunnen worden geleend	0
	Sport en verenigingsleven	De bekende sportclubs en ander verenigingsleven in Westervoort	0
Jongvolwassen	Begeleide Omgangsregeling	Vrijwilligers helpen scheidende ouders	1
	Regionaal aanbod JGZ	Contactmomenten 0-18, Spreekuren, vaccinaties	0
	Lokaal aanbod	Extra spreekuren, huisbezoeken, huisvesting, stevig ouderschap, prenataal huisbezoek, voorzorg	1
	Huiselijk geweld-veilig thuis	Advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling	0
	Jongerencoaches	Individueel begeleiden van jongeren en Rots en watertraining	1
	Jongerenwerk	Verbinder, aanspreekpunt, Informatie- en advies, straathoekwerk, Kindervakantieweek, chill-out, avondvierdaagse, meidencafé	0
	Doelgroepenvervoer	Het vervoeren van leerlingen die niet zelfstandig kunnen reizen	2
	Reiskoffer	Project dat leerlingen traint en begeleidt naar zelfstandig reizen met het OV	1
	Mantelzorgondersteuning	Ondersteuning voor kinderen die mantelzorger zijn	0
	Praktijkleerroute	ROC-studenten die stage lopen bij maatschappelijke instellingen in Westervoort	0
	Maatwerkvoorzieningen jeugdhulp	Jeugdzorg aanbieders leveren behandeling en begeleiding op maat voor het kind	2
	Jongerenloket RSD	Hier kunnen jongvolwassenen heen met vragen rond werk en inkomen	0
	Jongerencentrum CREON	Aanbod voorzieningen op diverse leefgebieden van jongeren (onderwijs, arbeid, sport, cultuur (muziek), gezondheid, vrije tijd etc.)	0
	Bibliotheek	De bibliotheek in Westervoort waar boeken kunnen worden geleend	0
	Sport en verenigingsleven	De bekende sportclubs en ander verenigingsleven in Westervoort	0